

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРОЕКТ

„Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Болярово”, финансиран по Договор за безвъзмездна финансова помощ №13-13-43/29.10.2013г., по „Оперативна програма „Административен капацитет” 2007 – 2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.”

ДЕЙНОСТ 6

ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО ЗА ПЕРИОДА 2014-2020

ОБЩИНА БОЛЯРОВО

Възложител: ОБЩИНА БОЛЯРОВО
<http://www.bolyarovo.eu/>

Изпълнител: РЕГИОПЛАН ЕООД
www.regioplan.biz

Версия 1.0/ Дата 10.05.2014

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО 2014-2020

Документ			Преглед/Одобрение	
Версия	Дата	Статус	Дата	Статус
1.0	10.05.2014	Проект	10.05.2014	Проект

КОНТАКТИ

Възложител: Община Болярово, Р. България
 Организация: Община Болярово
 Законен представител: Христо Христов - Кмет
 Адрес: гр. Болярово, ул. Димитър Благоев №7
 web <http://bolyarovo.eu/>

Изпълнител: Региоплан ЕООД
 Организация: Региоплан ЕООД
 Законен представител: д-р Косъо Стойчев
 Адрес: София, бул. Александър Малинов №91, офис 102
 web www.regioplan.biz

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ГИС	Географска информационна система
ДБФП	Договор за безвъзмездна финансова помощ
ЕЕ	Енергийна ефективност
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗКАИИП	Закон за Камарите на арх. и инж. в инвестиционното проектиране
ЗОС	Закон за общинската собственост
ЗПЧП	Закон за публично-частното партньорство
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИЕ	Министерство на икономиката и енергетиката
МИП	Министерство на инвестиционното проектиране
МОПТ	Масов обществен пътнически транспорт
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МОН	Министерство на образованието и науката
МП	Министерство на правосъдието
МРР	Министерство на регионалното развитие
МСП	Малки и средни предприятия
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОПИП	Оперативна програма „Иновации и предприемачество”
ОПНОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда”
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013/ Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.
ПР на ОПР	Програма за реализация на Общинския план за развитие
ОСР	Областна стратегия за развитие
ОУП	Общ устройствен план
ПУП	Подобен устройствен план
ПЧП	Публично-частно партньорство
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
СГО	Структури на гражданското общество
СКФ	Структурни и Кохезионен фонд
ТП	Техническа помощ
УО	Управляващ орган
ФЛАГ	Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ ЕАД
ЮИРН	Югоизточен район от ниво 2
ПУДО	Програма за управление на дейностите по отпадъците

СПИСЪК НА ЕКСПЕРТЕН ЕКИП НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ

КЛЮЧОВИ ЕКСПЕРТИ	
д-р Косьо СТОЙЧЕВ	Ръководител на експертния екип
Васил ЗАРКОВ	Експерт „Стратегическо планиране и икономически анализи”
д-р Биляна БОРИСОВА	Експерт „Екология и околна среда”
арх. Камен ГАНЧЕВ	Експерт „Устройство на територията”
Любомир ФИЛИПОВ	Експерт „Географски информационни системи”

СЪДЪРЖАНИЕ

КОНТАКТИ.....	2
СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА.....	3
СПИСЪК НА ЕКСПЕРТЕН ЕКИП НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.....	4
СЪДЪРЖАНИЕ.....	5
ВЪВЕДЕНИЕ.....	8
1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО.....	11
1.1. Състояние на природните компоненти.....	11
1.1.1. Географско положение.....	11
1.1.2. Релеф.....	11
1.1.3. Полезни изкопаеми.....	12
1.1.4. Климат.....	12
1.1.5. Води.....	12
1.1.6. Почви.....	13
1.1.7. Земеделски територии и горски фонд.....	13
1.1.8. Биологично разнообразие и защитени природни обекти.....	13
1.2. Административно-териториална характеристика.....	14
1.2.1. Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Елхово.....	17
1.3. Социално-демографска характеристика.....	17
1.4. Икономическо развитие и профил.....	20
2. ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	23
2.1. Качество на атмосферния въздух.....	23
2.2. Качество на водите.....	23
2.3. Почви.....	24
2.4. Шум.....	25
2.5. Радиационна обстановка.....	25
2.6. Зелени площи в населените места.....	25
2.7. Екологични проблеми свързани с третирането на отпадъците.....	25
3. СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	26
3.1. Анализ на генерираните отпадъци по видове. Оценка по видове.....	27
3.1.1. Битови отпадъци и приравнени към тях.....	28
3.1.1.1. Морфологичен състав на битовите отпадъци.....	29
3.1.1.2. Количество на битовите отпадъци.....	30
3.1.1.3. Норма за генериране на количество битови отпадъци.....	30
3.1.1.4. Сезонна динамика на количеството отпадъци.....	31
3.1.1.5. Материали за рециклиране.....	32
3.1.1.6. Утайки от пречиствателни станции.....	32
3.1.1.7. Производствени неопасни отпадъци.....	34
3.1.2. Опасни отпадъци.....	35
3.1.3. Производствени (индустриални) отпадъци.....	36
3.1.4. Отпадъци от паркове и градини.....	37
3.1.5. Едрогабаритни отпадъци.....	37
3.1.6. Строителни отпадъци.....	38
3.2. Съществуващи практики и системи за сметосъбиране, транспортиране и третиране на отпадъците.....	40
3.2.1. Дружества, извършващи събиране, третиране и транспортиране на отпадъците.....	40

3.2.2.	Събиране и транспортиране на отпадъци	41
3.2.2.1.	Брой, вид и обем на използваните съдове – контейнерна система	41
3.2.2.2.	Брой и вид на специализираните автомобили за транспортиране на всеки вид контейнер	43
3.2.2.3.	Честота на сметосъбиране и сметоизвозване	44
3.2.2.4.	Маршрути за събиране на отпадъците и транспортиране до съоръженията за третиране	44
3.2.2.5.	Брой заети лица отговорен за извършване на дейностите по събиране и транспортиране	45
3.2.2.6.	Разходи за събиране на тон отпадъци и на глава от населението	45
3.2.3.	Системи за разделно събиране на отпадъци	47
3.2.3.1.	Подход за събиране на съответния вид отпадъци	47
3.2.3.1.1.	Разделно събиране на отпадъци от опаковки	47
3.2.3.2.	Оценка на количествата отпадъци за рециклиране	48
3.2.3.3.	Количествени данни за един събирателен пункт или контейнер	49
3.2.3.4.	Характеристика на специализираните автомобили за транспортиране на отпадъците	50
3.2.3.5.	Количество на разделно събраните отпадъци на глава от населението	51
3.2.3.6.	Участие на населението в организирани системи за разделно събиране	51
3.2.3.7.	Отработени масла и нефтопродукти	51
3.2.3.8.	Луминесцентни лампи, негодни за употреба батерии и акумулатори	52
3.2.3.9.	Излезли от употреба МПС (ИУМПС) и гуми	52
3.2.3.10.	Отпадъци от електрическо и електронно оборудване	53
3.2.4.	Предварително третиране на отпадъци	54
3.2.5.	Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци	56
3.2.5.1.	Депониране	56
3.2.5.1.1.	Общинско депо на община Болярово	56
3.2.5.1.2.	Регионално депо за неопасни отпадъци - Елхово	58
3.2.5.2.	Термично третиране – изгаряне	60
3.2.5.3.	Биологично третиране – компостиране, анаеробно третиране и механично – биологично третиране	61
3.2.5.4.	Други методи – физическо и/или химическо обезвреждане и др.	62
3.2.5.5.	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци	62
3.3.	Администриране на дейностите по управление на отпадъците	64
3.3.1.	Отговорни звена и лица за управлението на отпадъците в общинската администрация	64
3.3.2.	Общинска комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите за отпадъците	66
3.3.2.1.	Местна нормативна уредба с отношение към управление на отпадъците	66
3.3.2.2.	Сътрудничество по отпадъците с другите общини	66
3.3.2.3.	Контролно звено в рамките на община Болярово	66
3.4.	Проучване, прогнозиране, планиране	67
3.4.1.	Прогноза за броя на населението	67
3.4.2.	Прогноза на генерираните отпадъци	69
3.5.	Финансиране на дейностите по управление на отпадъците	70
4.	ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА	71
4.1.	Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците	72
4.2.	Битови отпадъци	74
4.3.	Производствени отпадъци	74
4.4.	Строителни отпадъци	74

4.5.	Опасни отпадъци	75
4.6.	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци	75
4.7.	Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците	76
4.8.	Събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци	78
4.9.	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците	78
4.10.	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци	79
4.11.	Правно регулиране на управлението на отпадъците на местно ниво	79
4.12.	Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците	79
4.13.	Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците	80
4.14.	Прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителят плаща”	81
4.15.	Участие на обществеността	81
4.16.	Управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство	81
4.16.1.	Луминесцентни лампи, батерии и акумулатори	81
4.16.2.	Излезли от употреба МПС	82
4.16.3.	Отработени масла	82
4.16.4.	Излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване	83
4.16.5.	Отпадъци от опаковки	83
4.16.6.	Биоразградими отпадъци	84
4.16.7.	Препарати за растителна защита	85
4.16.8.	Отпадъци от черни и цветни метали	85
	КОНТАКТИ	98

ВЪВЕДЕНИЕ

Този документ е създаден в рамките на проект: „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в Община Болярово”, финансиран по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-43 от 29.10.2013 г., по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007 – 2013., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.”

Настоящата „Програма за управление на дейностите по отпадъците на община Болярово 2014-2020” е разработен в изпълнение на Договор от 10.01.2014г. между Община Болярово и „РЕГИОПЛАН“ ЕООД, Дейност 6 “Изготвяне на програма за управление на отпадъците на община Болярово”.

Нормативните основания за разработването на програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Болярово 2014-2020г. са Закона за опазване на околната среда /ЗООС/, чл.79, ал.1, Закона за управление на отпадъците (ЗОУ), чл. 29 ал. 1 т. 1, както и Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/, чл. 21, т. 12.

ПУДО на община Болярово формулира така целите си, че тяхното постигане да подпомага и целите на общинския план за развитие на общината, както и на концепцията за пространствено развитие.

Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Болярово е обсъдена на редовна сесия на общинския съвет на Болярово.

Изпълнението на програмата подлежи на постоянен мониторинг и контрол съобразно приетите от общината Вътрешни правила за мониторинг и контрол при изпълнението на политики за регионално развитие от страна на община Болярово. На годишна база, изпълнението на програмата подлежи на вътрешен и външен /граждански/ контрол, като за целта се изготвя целеви доклад/отчет, оценяващ степента на изпълнение на програмата и осъществяващ превантивен контрол. Отчета се предоставя на РИОСВ Стара Загора.

Налице е тенденция на количеството отпадъците постоянно да нараства. В научни изследвания се посочва, че над само 1 % от покупките на съвременния потребител остават в домовете повече от 3 дни за трайно ползване. Останалите 99% напускат дома до три дни, чрез системата на сметосъбиране и канализацията. Това налага предприемането на сериозни мерки към ограничаване на количеството на отпадъците и най-вече към рециклиране. Рециклирането не означава, възстановяване на предишните качества на продукта, а повторна индустриална преработка на вече веднъж използвана и продадена суровина под формата на продукт. В тази връзка, рециклираните продукти и суровини се явяват отново на пазара, като вторичен

заместител на съществуващи първични продукти. Основен пазарен проблем, който се решава е намаляване на добива на суровини от природата, намаляване на транспортните разходи, намаляване на обема на депонирани отпадъци. По проблемите на отпадъците в световен план е приета Базелската конвенция за контрол на трансграничния превоз на опасни отпадъци. Същата конвенция въвежда и основните принципи на управлението на отпадъците.

Програмата за управление на отпадъците в Община Болярово се основава на следните принципи:

Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци. Принципът се изразява в създаването на предпоставки за ограничаване използването на суровини и ресурси чрез придържането към подходи и технологии (както в битовата сфера, така и в производствената), намаляващи количеството на образуваните отпадъци и отрицателното им въздействие още при източника на генериране;

Замърсителят плаща и в частност Отговорност на производителя - тези, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци, или замърсяват околната среда, трябва да покрият пълните разходи за своите действия. Потенциалните разходи за опазване на околната среда и човешко здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и таксите за управление на отпадъците;

Участие на обществеността. В съответствие с този принцип общината ще направи усилия по увеличаване на обществената информираност за проблемите и рисковете, свързани с отпадъците и относно предимствата за общината от прилагане на подходите по разделно събиране на отпадъци, компостиране, и др. форми на оползотворяване. Очаква се това да стимулира обществената ангажираност и отговорност.

Йерархия на управлението на отпадъците. Това е принципен подход в управлението на отпадъците, при който се формира системна последователност от дейности и мерки по третиране на отпадъците в зависимост от въздействието им върху околната среда, а именно:

Предотвратяване на образуването на отпадъците чрез намаляване на количествата и/или съдържанието на опасните вещества в образуваните отпадъци.

Повторна употреба – многократно използване на продукти или предмети за същата или други цели;

Рециклиране – преработка на отпадъците и използването им като суровини за производството на същите или други продукти;

Оползотворяване посредством прилагане на методите на компостиране, оползотворяване на енергията от продуцирания биогаз или други технологии;

Обезвреждане чрез депониране или изгаряне на отпадъци, без оползотворяване на енергия, в случай, че няма друго подходящо решение.

Използване на най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи - консултативен процес за вземане на решения, в който се отчитат относителните преимущества на различните възможности за управление на отпадъците, имащи отношение към опазването на околната среда на сравнително приемлива цена. Йерархията на отпадъците не винаги показва най-устойчивите възможности за управление на различни видове отпадъци, доколкото техните причинители желаят да ги оползотворят или обезвредят по икономически най-ефективен начин. Следователно, принципът на най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи, ще бъде различен за всеки отделен отпадъчен поток, в зависимост от конкретните обстоятелства.

Принцип на превантивността. В съответствие с този принцип потенциалните проблеми в сектора следва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап;

Интегрирано управление на отпадъците - вземане на решения, адекватни на характеристиките и потенциала на общината, и прилагане на ясно дефинирани количествени цели, организирани в единна система от закони, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности за всички участници, изпълняващи тези цели. Интегрираното управление съчетава всички останали принципи на политиката по управление на отпадъци. То гарантира взаимодействие и оптимално съчетаване на различните методи и подходи, целящи достигане на икономически и екологически ефективно управление на отпадъците. Интегрираното управление намира конкретен израз в разработването на комплексни програми за управление на ТБО.

Придържането към така изложените принципи и особено към политиката на йерархия на отпадъците има важно значение на устойчивото развитие на община Болярово. Това ще спомогне за избягване на депонирането като нежелана мярка по обезвреждане на отпадъците и стимулиране на особено удачни при съвременните характеристиките на общината подходи за оползотворяване на отпадъците – компостиране, използване на биогаз, многократна употреба на продукти.

В България нормативните основи на управлението на отпадъците в съответствие с изискванията на европейското законодателство са въведени с приемането на Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда (ЗОВВООС) през 1997 г., Днес по-голямата част от разпоредбите му са залегнали в сега действащия Закон за управление на отпадъците (ЗУО) (ДВ, бр.86 от 2003 г.).

1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО

1.1. Състояние на природните компоненти

1.1.1. Географско положение

Община Болярово е разположена в югоизточна България, в южната част на Югоизточния район и югоизточната част на Ямболска област, на площ от 668 кв.км.. На запад граничи с община Елхово, на север с община Стралджа, на изток с община Средец на Бургаска област. Южната граница на община Болярово съвпада с държавната граница на страната ни с Република Турция. Община Болярово обединява 20 населени места, от които 1 град (Болярово) и 19 села. /Вж. Приложения/

Територията обхваща части от Тунджанската хълмиста земя, Бакаджиците, Дервентските възвишения и Странджа. Отводнява се от Тунджанските притоци Поповска река и Араплийска река. Централните части на общината са заети от обработваеми земи, а върху хълмистите територии на юг и на север нараства присъствието на естествени широколистни гори и пасища.

През територията на общината преминават важни транспортни артерии с национално и регионално значение – връзката Бургас - Средец - Болярово - Елхово с разклонения за Тополовград, Ямбол (и през Ямбол за градовете Сливен и Стара Загора). Пътят през с. Стефан Караджово за с. Каменец и гр. Ямбол осигурява пряка връзка на Общината с автомагистрала “Тракия”.

1.1.2. Релеф

Релефът е предимно хълмист (200-500 м н.в.), но значителното хоризонтално разчленение ѝ придава характер на нископланинска територия. Общият наклон на топографската повърхнина е на север-северозапад. Средните се променят от 3° в централните части до 7° на юг (География на България, 2002).

Сакаро-Странджанската планинска земя играе ролята на морфохидрографски възел между трите главни ерозионни базиса – Черно, Мраморно и Бяло море, което има определящо значение за развитието на релефа. Развита е гъста долинно-ровинна мрежа, за което благоприятства и податливия на ерозия скален субстрат. Склоновете са денудационно-ерозионни, създаващи среда за плоскостна и ровинна ерозия с изнасяне на почвена и изветрителна покривка. Скалната основа от варовици и мрамори създава среда за развитие на карстови процеси (територията се отнася към Дервентския карстов район), представени от окарстени повърхнини, пропасти и пещерни образувания, карстови води.

1.1.3. Полезни изкопаеми

С промишлено значение са находищата на мрамор в Дервентските възвишения и находищата на варовик при с. Воден и с. Крайново. Без промишлено значение са запасите на медни руди при с. Иглика (с второстепенни компоненти олово и цинк) и на железни руди при с. Голямо Крушево.

1.1.4. Климат

Територията на Община Болярово се отнася към континентално-средиземноморската климатична област (Велев, 2010) и се характеризира с топло лято и мека зима, малка годишна амплитуда на температурата на въздуха, есенно-зимен максимум и летен минимум на валежите, липса на ежегодна устойчива снежна покривка в извънпланинските райони. Средните годишни температури са по-високи от тези за страната – 12,0°C за района. Температурната сума за периода с температури над 10°C достига 3700 °C. Годишната температурна амплитуда е 21,5°C.

През зимата средните месечни температури са положителни. Средно юлските температури показват стойности от 21,3 °C-21,9°C, в изравняване на стойностите за месеците юли и август. Абсолютните максимални температури достигат 40-41°C. Валежите са недостатъчни. Годишната сума на валежите средно за района е 580 мм, тенденция за нарастване на юг по орографски причини до 850 мм/год. Разпределението на валежите е неравномерно. Най-големи валежи има през зимата. Като най-сух месец се очертава август. Снежната покривка има неустойчив характер и е със сравнително малка средна дебелина.

Територията е топла и засушлива, със значителен потенциал за развитие на всички подотрасли на растениевъдството.

1.1.5. Води

Речната мрежа в пределите на община Болярово се отнася едновременно към Егейския водосборен басейн (посредством реките, оттичащи се на запад към Тунджа – Поповска и Арапийска) и Черноморския водосборен басейн (чрез високия водосбор на река Средецка).

Районът се характеризира с малка водоносност и резки колебания на оттока. Средният многогодишен отток се променя от 180 мм/год в хълмистите земи на Бакаджиците и Дервентските възвишения до 60 мм/год на запад в посока на Тунджанската долина при преобладаващо дъждовно подхранване (66%)(Йорданова, 2002). Отточният коефициент е 37% от валежите. Сумарното изпарение от речните басейни е високо – над 550 мм/год. Реките са

определяни като силно поройни. Средното и долно поречие на река Поповска са определяни като рисков район, застрашен от наводнения (Гражданска защита, 2012).

Установени са пукнатинни и грунтови, а в южната част – карстови води.

1.1.6. Почви

Районът се отличава с почвено разнообразие, благоприятно за отглеждането на широка гама култури – пшеница, царевица, соя, слънчоглед, цвекло, тютюни, памук, зеленчуци, овощия, лозя и др., както и за поддържането на пасища и ливади. Основните почвени типове са канелени (Luvisols) и чернозем – смолници (Vertisols). Азонално представени са наносните почви (Fluvisols). Върху карбонатна скална основа са се формирали рендзини (Leptosols).

1.1.7. Земеделски територии и горски фонд

Балансът по територията на общината ясно показва земеделския ѝ характер. Относителният дял на земеделските земи в общината е 67% спрямо общата му площ, което се доближава до средните стойности за областта – Ямбол (77%)¹. Територията се отличава с най-високия процент горски площи (27,6% спрямо общата площ на общината) в сравнение с другите общини в област Ямбол. Урбанизацията е относително ниска – едва 3,8 % от площта на общината е заета от селищна или производствена инфраструктура, а транспортната мрежа заема само 0,3%. Водните течения и водните площи формират 1,4% от общата площ. Незначителни територии са усвоени като обекти за добив на полезни изкопаеми (0,01%).

1.1.8. Биологично разнообразие и защитени природни обекти

Територията се отличава с богато биоразнообразие и в частност - орнитологично разнообразие. Растителните съобщества представляват част от ксеротермния дъбов пояс в най-южния му вариант с участието на много субсредиземноморски и средиземноморски видове. Запазени са гори от цер (*Quercus cerris*), космат дъб (*Quercus pubescens*), виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*), благун (*Quercus frainetto*), източен горун (*Quercus polycarpa*). В тревния етаж участват евксински видове. Припечните безлесни пространства са покрити с ксеротермните тревни формации (Асенов, 2006). Разнообразието от видове е голямо и при наличните лечебни растения.

По-важните представители на животинския свят, които обитават постоянно или временно територията на района са: елен лопатар, сърна, дива свиня, вълк, чакал, лисица, колхидски

¹ По данни на „Районите, областите и общините в Република България, 2011”, НСИ.

фазан, яребица, кеклик, черна каня, орел змияр, обикновен мишелов и много други. Повечето са защитени видове без ловностопанско значение.

По данни на МОСВ в обхвата на община Болярово няма обявени защитени територии съгласно ЗЗТ (ДВ, №133/1998), но тя включва 6 защитени зони по Натура 2000: „Дервентски възвишения“, „Дервентски възвишения 1“, „Дервентски възвишения 2“, „Западна Странджа“, „Средецка река“, „язовир Малко Шарково“.

1.2. Административно-териториална характеристика

Особеностите на териториалното развитие на община Болярово, са резултат от влиянието на множество фактори от различно естество:

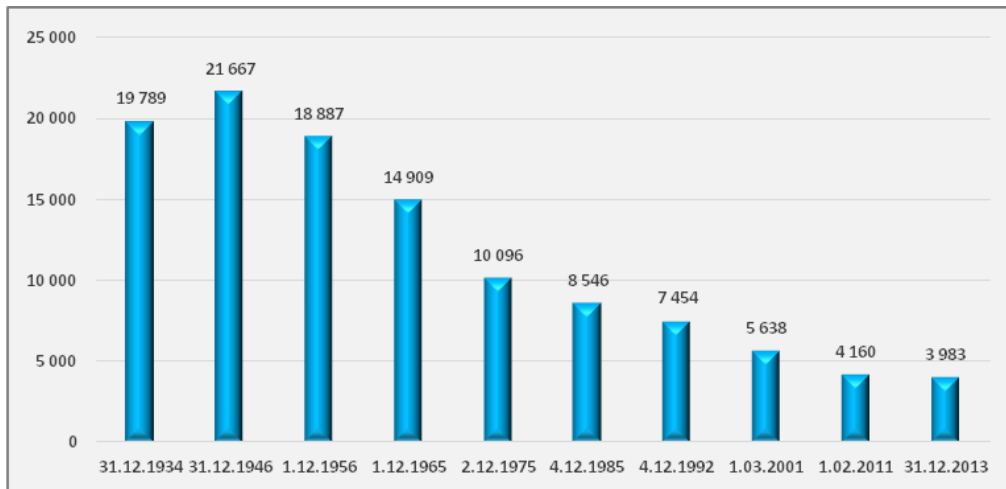
- характеристики на релефа и баланс на територията - земеделски и горски площи, оказали влияние върху структурата на общинската икономика и наследените производствени традиции на населението;
- специфика на демографските процеси - стойности на ключови демографски показатели, териториално разпределение на населението;
- количествени и качествени параметри на различните видове инфраструктура.

Община Болярово се състои от 20 населени места, в т.ч. един град - общинският център гр. Ямбол, и 19 населени места от селски тип. На територията на общината функционират 3 кметства /в т.ч. кметството на община Болярово/ и 17 кметски наместничества.

Особеностите на териториалното развитие се намират в пряка връзка с динамиката на населението. В тази връзка, проследяването на промяната в неговия брой за един достатъчно дълъг времеви период ще разкрие проявяващата се тенденция на протичащите демографски процеси.

Динамиката на населението на община Болярово се характеризира с изключително неблагоприятни стойности. По данни на НСИ, в периода 1934 г. /19 789 д./ - 2013 г. /3 983 д./, броят на населението намалява с 15 806 д., равняващи се на близо 80%. Ако изчислим намалението, спрямо годината с отчетен най-висок брой население /31.12.1946 г. - 21 667 д./, отчетеният спад възлиза на почти 82% /17 684 д./.

Броят на населението на гр. Болярово към 31.12.2013 г., е 1 172 д., които формират 1,3% от градското население в област Ямбол /89 175 д./.

Динамика на населението на община Болярново по преброявания за периода 1934-2012 г.
По данни на: Национален статистически институт, <http://www.nsi.bg/>

Административно-териториалните и териториалните единици в страната са категоризирани на база селищните функции, които изпълняват. Според стойностите на утвърдените критерии и показатели за категоризиране, населените места в страната попадат в осем функционални категории. Повишението на номера на функционалната категория, се свързва с отслабващите селищни функции и потенциал на съответното населено място.

Функционалното категоризиране на населените места в Р. България се извършва на база отчитането на четири групи критерии, всеки от които включва показатели от основен и допълващ тип.

Критерии	Показатели	Вид	Източник на информация
Демографски	1. Население - брой	Основен	НСИ
	2. Коефициент на възрастова зависимост - % /население на 65 и повече години на 100 лица 15-64 години/	Допълващ	НСИ
Урбанизационен	3. Относителен дял на масивните жилища и жилищата със стоманобетонна носеща конструкция от общо построени жилища /%/	Основен	НСИ
	4. Новопостроени /за последните 5 години/ към общия брой жилища /%/	Допълващ	НСИ
Инфраструктура <i>Транспортна и техническа</i>	5. Достъп до автомагистрала и пътища I, II и III клас	Основен	Министерство на регионалното развитие
	6. Наличие на жп гара или спирка и обслужваща инфраструктура	Допълващ	„БДЖ“ ЕАД
	7. Относителен дял на електрифицираните жилища от общия брой /%/	Допълващ	НСИ
	8. Степен на газификация - относителен дял на газифицираните от общия брой жилища /%/	Допълващ	НСИ
Околна среда	9. Относителен дял на жилищата, свързани към градска канализация /%/	Основен	НСИ

	10. Наличие на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води	Допълващ	Национално сдружение на общините в Р. България
	11. Организирано събиране на отпадъците	Допълващ	Национално сдружение на общините в Р. България
Комуникационна	12. Относителен дял на домакинствата с достъп до интернет /в т.ч. широколентов/ - %	Основен	НСИ
Социална	13. Осигурена пощенска услуга	Допълващ	„Български пощи“ ЕАД
	14. Съотношение брой амбулатории за първична и специализирана медицинска помощ към население	Основен	Министерство на здравеопазването
	15. Медицински центрове, диагностично-консултативни центрове /брой/	Допълващ	Министерство на здравеопазването
	16. Детски градини и училища /брой/	Основен	Министерство на образованието и науката
Селищно-административни и културни функции	17. Обслужващи звена за социални услуги	Допълващ	Национално сдружение на общините в Р. България
	18. Селищно-административни функции /ниво/	Основен	Публична информация
	19. Културна значимост /брой читалища, културни ценности с национално и световно значение/	Допълващ	Публична информация

Критерии и показатели за категоризиране на населените места в Р. България

Източник: Решение № 921 от 16 декември 2011 година за определяне на критерии и показатели за категоризиране на общините, кметствата, районите и населените места в Република България

Територията на община Болярово попада в четвърта функционална категория, а самият общински център - в четвърта. Към последната най-ниска осма категория, се отнасят 11 населени места в община Болярово, които съставляват 55% от селищата. Други 7 села /35%/се включват към седма функционална категория, и само едно населено място - с. Стефан Караджово, попада в шеста категория.

Населено място	Функционална категория							
	1	2	3	4	5	6	7	8
гр. Болярово				x				
с. Воден							x	
с. Вълчи извор								x
с. Голямо Крушево							x	
с. Горска поляна								x
с. Денница								x
с. Дъбово								x
с. Златиница								x
с. Иглика								x
с. Камен връх								x
с. Крайново								x
с. Малко Шарково							x	
с. Мамарчево							x	
с. Оман								x
с. Попово							x	
с. Ружица							x	
с. Ситово								x

с. Стефан Караджово						X		
с. Странджа								X
с. Шарково							X	

Функционална категоризация на населените места в община Болярово

Източник: Заповед № РД-02-14-2021 от 14 август 2012 на министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване категоризация на общините и категоризация на населените места в Република България

Според Националната концепция за пространствено развитие на Р. България 2013-2025 г., общинският център гр. Болярово спада към градовете центрове от пето йерархично ниво. В рамките на страната към тази категория се включват 139 центъра, дефинирани като много малки градове и села, центрове с общинско значение за територията на съответните общини. В обхвата на Югоизточния район от ниво 2, като центрове от пето ниво са категоризирани 13 центъра. Областният център - гр. Ямбол спада към центровете от трето йерархично ниво, отличаващи се с регионално значение за територията на областите.

1.2.1. Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Елхово

Община Болярово е партньор на Община Елхово за изграждането на регионално депо за ТБО. Площадката на депото се намира в местността Карабатак в землището на село Добрич, община Елхово, на площ от 58, 30 дка. В съответствие с предварителните проучвания полезният обем на депото е около 248 000 m³ със срок на експлоатация 17 години.

Регионалното депо за неопасни отпадъци обслужва двете общини Елхово и Болярово. Депото се състои от две клетки: клетка №1 - изградена и №2 - неизградена. Съгласно Комплексно разрешително №134/2006 на регионалното депо се приемат битови и производствени отпадъци от двете общини. Обектът е в експлоатация от 15.11.2010 г.

С реализирането на проекта се цели да се постигне драстично намаляване на количествата отпадъци, насочени за депониране, преустановяване използването на нерегламентираните сметища и съсредоточаване на отпадъчния поток към контролирано регионално депо, осигуряване на предварително третиране на отпадъците преди депониране.

1.3. Социално-демографска характеристика²

По данни на НСИ от последното преброяване, към 01.02.2011 г. броят на населението на община Болярово е 4 160 д., от които 2 000 д. /48,1%/ мъже и 2 160 д. /51,9%/ жени. По-големият брой женско население е косвен индикатор за застаряване на населението. Посочената стойност формира 3,2% от населението на област Ямбол /131 447 д./, и отрежда на община Болярово последно място по разглеждания показател, сред петте общини в областта.

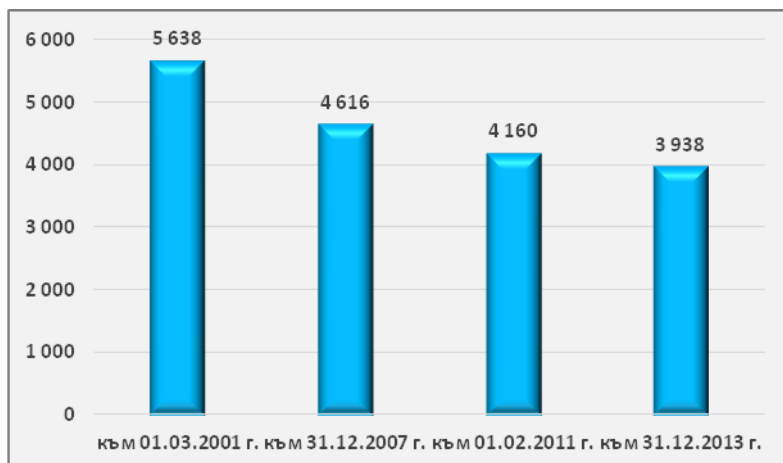
² За детайлен демографски анализ виж: Общински план за развитие на община Болярово 2014-2020г.

На територията на общината има 1 град и 19 села. Съотношението градско - селско население, е в полза на селското население. Към 01.02.2011 г. в селата живеят 2 929 д., които формират 70,4% от населението на общината, докато жителите на гр. Болярово са 1 231 д., съставляващи 29,6% от населението на едноименната община. Селището с най-голям брой жители в общината е град Болярово.

Впечатление прави промяната в стойността на съотношението между селското и градското население в общината, предизвикана от изменението на броя на нейните жители. Според последните статистически данни за протичащите демографски процеси в България, към 31.12.2013 г. населението на общината е 3 938 д., които формират 3,1% от жителите на областта /127 176 д./. Отчитайки промяната в общия брой на населението, следва да отбележим, че към същата дата, селското население формира 70,2% /2 766 д./, при 29,8% /1 172 д./ за градското.

Данните за броя на населението от последното десетилетие отчитат обезпокоително намаляване. За периода между двете преброявания /2001 и 2011 г./, броят на населението на община Болярово, бележи спад с 1 478 д., равняващи се на 26,2%. Посочената тревожна относителна стойност, е почти четири пъти по-неблагоприятна от средната за страната, и над три пъти по-висока от тази за Югоизточния район от ниво 2. Този висок отрицателен относителен прираст на населението, отрежда на община Болярово първо място по разглеждания показател, сред петте общини в област Ямбол.

Неблагоприятната тенденция на намаление в броя на населението продължава и понастоящем, като според последните налични статистически данни за протичащите демографски процеси в България, за периода 01.02.2011 г. - 31.12.2013 г., жителите на общината намаляват с 222 души, равняващи се на 5,3%. Броят на населението на община Болярово следва ясно изразена тенденция на намаление, като стойността на относителния прираст за периода 2001-2011 г., отрежда на общината първо място сред петте общини в област Ямбол.

Динамика на населението на община Болярово в периода 2001 - 2013 г.

По данни на: Национален статистически институт, <http://www.nsi.bg/>

За периода 2001-2013 г. броят на населението на община Болярово намалява с 1 700 души, равняващи се на 30,2%. Относителният прираст на населението в периода 01.03.2001 г. /данни от предпоследното преброяване/ - 31.12.2007 г. /реперна година/, е -18,1%, или 1 022 души от жителите на общината.

В резултат на извършения демографски анализ на община Болярово можем да заключим, че протичащите демографски процеси се отличават с изключително неблагоприятна специфика. Стойностите на демографските показатели, характеризиращи динамиката, раждаемостта, смъртността и естествения прираст на населението, отреждат на общината неблагоприятна позиция, както спрямо средните стойности за областта, така и в сравнение с останалите общини в област Ямбол.

В периода между двете преброявания /2001 и 2011 г./, броят на населението на общината, намалява с 1 478 д., равняващи се на 26,2%. От друга страна, само в периода 01.02.2011 - 31.12.2013 г., се отчита намаление от 222 д., формиращи 5,3%. Посочените стойности ясно свидетелстват за проявата на тревожна и неблагоприятна тенденция на депопулация на територията на общината.

Посочените високи отрицателни стойности на относителния прираст на населението отреждат на община Болярово първо място, сред петте общини в област Ямбол.

Раждаемостта на територията на общината се отличава с критично ниски стойности /няколкократно по-неблагоприятни стойности, спрямо останалите общини в областта/. Броят на живородените деца в периода 2000-2013 г., се движи между 25 бр. /2010 г./ и 48 бр. /2000 г./ Живородените деца през 2013 г. - 48 бр., формират едва 2,4% от техния общ брой в областта. Посочените неблагоприятни стойности на разглеждания показател ясно свидетелстват за проявата на все по-негативна негативна тенденция на демографско развитие в общината.

Намаляващият брой на умираанията в периода 2000-2013 г. /80 д. през 2012 г., 104 д. през 2013 г./, отрежда на община Болярово последно място по показателя, в сравнение с останалите общини в област Ямбол. На фона на малкия брой население в общината, следва да отбележим, че въпреки отчетеното намаление, стойността на показателя остава висока.

Населението на общината се характеризира с изключително влошена възрастова структура. През 2011 г., най-голям дял от населението заемат лицата на възраст 75-79 г. - 390 д., които формират 9,4% от общия брой население в общината. От друга страна, лицата на възраст 0-4 години, са 158 д., равняващи се на 3,8%. Посочените стойности ясно свидетелстват за задълбочаване на наблюдавания неблагоприятен процес на застаряване на населението. Като

пряк резултат от увеличаващия се дял на населението в над трудоспособна възраст през следващото десетилетие, на практика, може да се очаква пълно обезлюдяване на някои от селищата в общината.

Най-висок дял в етническата структура на населението заемат българската, ромската и турската етнически групи. По отношение на ромското население в общината се отчита ръст в неговия дял в периода между последните две преброявания на населението. Делът на населението, самоопределило се към ромската етническа група към 01.02.2011 г. - 14,3 %, се характеризира със значително по-висока стойност от средната за страната и за областта.

Делът на населението от ромски произход на територията на повечето села нараства. Във връзка с особеностите в бита и културата на представителите на ромската етническа група и тяхната ниска здравна култура, се наблюдава характерно висока раждаемост, особено в ранна възраст, повишаване риска от спонтанен аборт, мъртвородено дете или смърт в детска възраст. Друг сериозен проблем по отношение възможността за професионална реализация на ромското население се явява ниската степен на образование /в някои случаи и пълна неграмотност/ на голяма част от представителите на разглежданата етническа група.

На територията на община Болярово, се наблюдава задълбочаване на проблема с възможността за трудовата реализация на местните жители. Коефициентът на заетост на населението - 44,1%, се отличава с по-неблагоприятна стойност, спрямо средната за област Ямбол /52,2%/. Стойностите на показателите, характеризиращи безработицата на населението /брой безработни лица и коефициент на безработица/, също се характеризират с по-тревожни стойности в сравнение с тези на областно ниво. Към 01.02.2011 г., безработните лица в общината /391 д./, формират близо 28% от икономически активното население на 15-64 години. Коефициентът на безработица на населението в същата възрастова група е със стойност от 27,7%, при 19,8% за областта.

Във връзка със съществуващите ограничени възможности за професионална реализация на територията на общината се наблюдава постепенно напускане на хора в трудоспособна възраст и тяхната миграция най-вече към градовете Бургас, Ямбол, София.

1.4. Икономическо развитие и профил³

Спецификите на икономическото развитие на община Болярово, са отражение на проявлението на множество фактори от различно естество - разположение спрямо големи

³ За дейтален икономически анализ виж: Общински план за развитие на община Болярово 2014-2020г.

градове - центрове на растеж, особености на природноресурсния потенциал, традиции на местното население, степен на изграденост на различни видове инфраструктура и др. В резултат от комплексното влияние на тези фактори, аграрният сектор заема водещо място в икономическия профил на общината.

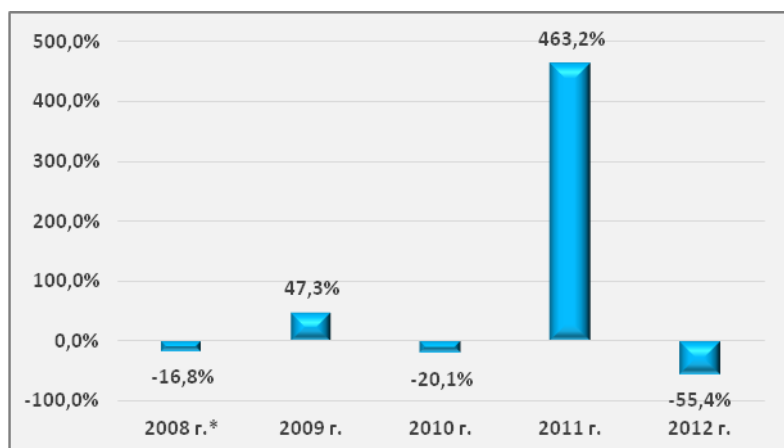
Стойностите на основните икономически показатели на предприятията от нефинансовия сектор в община Болярово, се характеризират със значителна промяна в стойностите за периода 2007-2012 г. Разглежданите показатели следват тенденция на постепенен ръст в периода 2007-2011 г., като през последната 2012 г. се отчита рязко намаление в стойностите на ключови показатели - произведена продукция, приходи от дейността, нетни приходи от продажби, разходи за дейността.

	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
Предприятия /бр./	82	89	106	122	132	137
Заети лица /бр./	292	299	296	328	590	343
Произведена продукция /хил. лв./	8 270	11 725	11 732	12 721	72 507	30 648
Приходи от дейността /хил. лв./	13 664	15 505	20 594	19 466	86 564	42 831
Нетни приходи от продажби /хил. лв./	12 802	10 651	15 687	12 529	70 563	31 476
Разходи за дейността /хил. лв./	10 688	11 443	16 855	17 250	72 552	30 565
Печалба /хил. лв./	2 899	4 018	4 154	2 730	12 909	10 822
Загуба /хил. лв./	-	62	518	506	87	139
Разходи за възнаграждения /лв./	585	692	860	913	2 889	1 088
Дълготрайни материални активи /хил. лв./	7 525	11 765	15 509	16 182	24 144	25 451

Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Болярово за периода 2007-2012 г.
По данни на: Общинска администрация, <http://www.bolyarovo.eu>

В периода 2007-2012 г. стойността на произведената продукция варира между 8 270 хил. лв. през 2007 г. /най-ниска стойност/ до 72 507 хил. лв. през 2011 г., когато е отчетена най-високата стойност за периода. Регистрираният спад през последната разглеждана 2012 г. е в размер на близо 58% /41 859 хил. лв./ спрямо стойността за 2011 г.

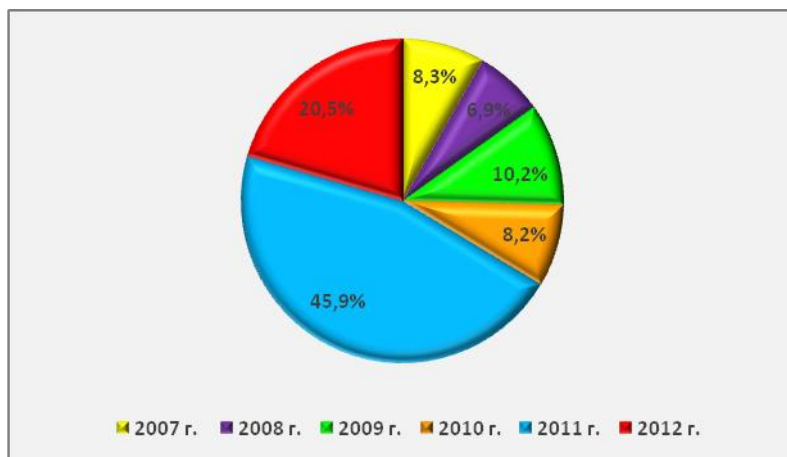
Стойността на нетните приходи от продажби в предприятията на нефинансовия сектор в различни години от разглеждания период, се различава съществено. Годишният темп на промяна, варира от отчетеното над четирикратно увеличение /ръст с 463,2%/ през 2011 г. спрямо 2010 г., до констатирания спад от над 55% /39 087 хил. лв./ през 2012 г. в сравнение с 2011 г. когато е регистрирана най-висока стойност на показателя.

Фигура 1. Годишен темп на промяна в стойността на нетните приходи от продажби на стоки и услуги в община Болярово за периода 2008-2012 г. * спрямо 2007 г.

По данни на: Общинска администрация, <http://www.bolyarovo.eu/>

Нетните приходи от продажби на предприятията от нефинансовия сектор за изследвания шестгодишен период, са в общ размер на 153 708 хил. лв. Относителният дял на реализираните нетни приходи по години варира от 6,9% през 2008 г., до близо 46%, реализирани през 2011 г.

2.

Фигура 2. Реализирани нетни приходи от продажби в нефинансовите предприятия на община Болярово /дял по години, %/ По данни на: Общинска администрация, <http://www.bolyarovo.eu/>

За периода 2007-2012 г. броят на нефинансовите предприятия в община Болярово нараства с над 67% /55 бр./ - от 82 бр. през 2007 г. на 137 бр. през 2012 г. Според информация, предоставена от Общинска администрация, микро предприятията /с до 9 заети/ формират над 90% от предприятията в местната икономика. През 2012 г. този дял е 95,6% /131 бр./.

Броят на заетите лица в предприятията на нефинансовия сектор постепенно нараства от 2007 до 2011 г., когато достига най-висока стойност за изследвания шестгодишен период - 590 бр. /ръст с близо 80% спрямо предходната година/. През 2012 г. броят на заетите бележи сериозен спад с 41,9% /намаление с 247 д./ спрямо 2011 г.

2. ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

На територията на Община Болярово няма условия от възникването на сериозни и трайни проблеми от екологичен характер. Това се дължи основно на ограничения брой промишлени предприятия. Независимо от това е възможна проявата на краткотрайни неблагоприятни условия на средата, породени от замърсяване на атмосферния въздух, водите и почвите от транспорта, комунално-битовия сектор, нерегламентираните сметища и инцидентно възникващите пожари. Сред другите потенциалните източници са дейностите, свързани с традиционното за района животновъдство – овцевъдство, говедовъдство, козевъдство. Проблеми от екологичен характер могат да породят нерегламентираната сеч, неконтролираното събиране на ядливи гъби и билки, прекомерното пашуване, браконьерството.

Общината изпълнява актуална Програма за управлението на околната среда за периода 2014-2020.

2.1. Качество на атмосферния въздух

Качеството на атмосферния въздух в обхвата на анализирания територия е под контрола на РИОСВ Стара Загора. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на община Болярово като част от НАСЕМ – Подсистема “Въздух” няма изградена. Съгласно изискванията на наредба № 7 към закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ - ДВ бр. 45/03.05.1999 г.), община Болярово по чл. 30, ал. 1, т. 4 се отнася към районите в който нивата на замърсителите не превишават долните оценъчни прагове.

Основните източници на замърсяване на атмосферния въздух са автомобилния транспорт, неподдържаната пътна и прилежаща инфраструктура, изгарянето на твърди горива в битовия сектор, промишлени инсталации, дейности с неорганизирано изпускане на вредни вещества от кариери за добив на инертни материали, строителни площадки, неблагоустроените територии в населените места, както случаите на възникване на пожари.

2.2. Качество на водите

На територията на община Болярово не са определени пунктове за контрол качеството на повърхностните води от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС). Проектните категории на реките, протичащи през територията на общината, са съответно: р. Поповска до с. Воден – I категория; р. Поповска до вливането в р. Тунджа – II категория.

Емитерите на вредни вещества в повърхностните течения на общината са основно битово-фекалните води от населените места, животновъдните ферми, отпадните води от предприятията в хранително-вкусовата промишленост на гр. Болярово.

Река Поповска се отличава с добро общо екологично състояние⁴. Високи показатели за качество на водите показват данните за реките Ахлатлийска, Араплийска, Куруджа, Боялъшка. Добро качество по физико-химични показатели и екологичен потенциал са отчетени за язовир „Малко Шарково”.

Осигуряването с питейни води (ВиК ЕООД, гр Ямбол) е изцяло от подземни източници. Качествата на добиваните подземни води отговарят на изискванията на Наредба №1/2000 година на МОСВ, поради което се извършва само обеззаразяване с хлорни агенти. Няма изградена пречиствателна станция за питейни води или отделни пречиствателни съоръжения. Основните проблеми се свързват с лошото състояние на водоземните съоръжения, загубата на води или замърсяване на водите от комунално-битови води, при отглеждането на животни в личните стопанства, от нерегламентираните сметища. На територията на Община Болярово към 2013 е налице едва 38% изграденост на канализацията за град Болярово и 10 % на село Стефан Караджово.

2.3. Почви

Територията, стопанисвана от Община Болярово, се отличава с висок относителен дял на земеделските земи, но предвид на ниската стопанска активност и слабата урбанизация отсъстват преки наблюдения върху замърсяването на почвите. Контролът върху състоянието на почвите се осъществява от РИОСВ Стара Загора. Най-сериозен е проблемът със замърсяването на земите и почвите от нерегламентираните сметища.

В гр. Болярово е разположено депо за съхранение на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност. На територията на общината няма изграден пункт за измерване на концентрациите на ДДТ. Отсъстват наблюдения и върху киселяването на почвата.

Територията на Общината се определя като район със слаб до умерен действителен риск от ерозия⁵. Рисков фактор е потенциалът от възникването на горски пожари по време на продължителните летни засушавания.

⁴ По данни на „Доклад за състоянието на околната среда, 2012”, РИОСВ – Стара Загора.

⁵ По данни на Изпълнителната агенция по околна среда, 2012

2.4. Шум

В Община Болярово не съществуват предпоставки за голямо шумово натоварване. Във функциониращите промишлени предприятия шумът се ограничава в границите на конкретното производство или дейност и е в съгласие с Наредба 7 за Хигиенно-защитните зони. Няма данни за измерени превишени нива на ПДК в жилищни зони. Градоустройствените решения на транспортната схема на град Болярово с наличието на обходен път, създават добри предпоставки за защита на жилищната зона от шума.

2.5. Радиационна обстановка

Радиологичното състояние на околната среда се осъществява чрез ИАОС и лабораторията за радиационни измервания в гр. Ст. Загора. Няма данни за отклонения от естествените стойности и надфонове превишения. Както на територията на общината, така и в съседните общини няма райони с потенциални замърсители.

2.6. Зелени площи в населените места

Зелената система на Община Болярово е предназначена да подобрява жизнената среда и облика на населените места на общината, чрез поддържане на екологична, рекреативна, естетическа и защитно-мелиоративна функции. Изграждането, стопанисването и опазването ѝ се изпълнява съгласно Наредба №13 на Общината. Общата площ на озеленените площи в общината възлиза на над 1 млн.м². С най-голяма площ за обществено ползване са терените в град Болярово и в селата Воден, Голямо Крушево и Стефан Караджово.

2.7. Екологични проблеми свързани с третирането на отпадъците

Към началото на 2011 г. всички 20 населени места в община Болярово са включени в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Събраните отпадъци са транспортирани за обезвреждане до Регионалното депо за неопасни отпадъци на общините Елхово и Болярово, разположено в землището на село Добрич, община Елхово. Въпреки това проблемът с нерегламентираните сметища и замърсени площи от неконтролирано изхвърляне на битови, градински и животински отпадъци, наблюдавани предимно в периферията на населените места и речните долини продължава да бъде актуален, причина за което са амортизацията на сметоизвозващата техника и отдалечеността на повечето селища от регионалното депо. Община Болярово изпълнява ежегоден график за почистване на нерегламентираните замърсявания със смесени битови отпадъци.

Община Болярово е въвела система за разделно събиране на отпадъци от опаковки (Договор с „РЕПАК“ АД, гр. София, със срок на договора 2007-2012 година), като се извършва контрол над лицата, експлоатиращи системите за разделно събиране. Системата обхваща град Болярово и селата Мамарчево, Стефан Караджово и Попово. През 2014 в Общината е стартирало изпълнението на Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки (със съдействието на БУЛЕКОПАК АД за срок от 5 години), която обхваща гр.Болярово и село Мамарчево. В Общината липсва депо за строителни отпадъци.

Предвид на земеделската ориентация на стопанството на Общината висок потенциал за ограничаване на замърсяванията могат да имат мерките за третиране и поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци и недопускане на депонирането им.

3. СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Отпадъците са фактор със силно негативно влияние върху състоянието на околната среда. При нерегламентираното и неконтролираното им натрупване те могат да провокират трайни процеси на нарушения в качеството на подземните води, почвите и въздуха, което на свой ред създава сериозен риск за здравето на хората и възпрепятства неговата дейност като ограничава стопанското използване на земите, влошава на качеството на обработваемата земя, нарушава естетичните качества на ландшафтите.

Съвременното управление на отпадъците въвежда нов принципен подход в тяхното третиране – разглеждането им като ценен енергиен и суровинен източник. Този подход има съществен принос за ограничаване натиска върху естествените природни ресурси и е важен стимул за въвеждането на екологосъобразни технологии и процеси, включващи минимизиране на генерираните отпадъци и възможност за рециклиране на продуцираните.

Съгласно Закона за управление на отпадъците (ЗУО) (ДВ бр. 53/ 13.07.2012 г.), настоящата програма за управление на дейностите по отпадъците разглежда посочените в чл. 2, ал. 1 от ЗУО видове отпадъци, а именно:

- Битови отпадъци (БО);
- Строителни отпадъци (СО);
- Производствени отпадъци (ПО);
- Опасни отпадъци (ОО).

3.1. Анализ на генерираните отпадъци по видове. Оценка по видове

Водеща роля и отговорност в информационното обслужване за състоянието на околната среда в частта, свързана с управлението на отпадъците, има Министерството на околната среда и водите. Министерството изпълнява тези функции чрез Изпълнителната Агенция по Околна Среда (ИАОС) и със съдействието на системата от Регионални инспекции по околна среда и водите (РИОСВ). С Наредба № 9 от 28.09.2004 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности (ДВ, бр. 95/26.10.2004 г.) на ИАОС се регламентира събирането, обработката и управлението на информацията, свързана с битовите, строителните, производствените и опасните отпадъци на национално ниво.

В съответствие с целите на годишните Национални статистически програми Националният статистически институт (НСИ) извършва изследвания, които включват: информация за формираните опасни и неопасни отпадъци по видове икономически дейности, битови и строителни отпадъци, разходи за опазване и възстановяване на околната среда, дълготрайни материални активи с екологично предназначение, общи приходи от данъци и такси и извършени разходи за битови отпадъци.

Статистическите наблюдения⁶ са с годишна периодичност и са извадкови. Данните се предоставят от фирми, ведомства и юридически лица, при чиято дейност се образуват, оползотворяват, обезвреждат, събират и разкомплектоват отпадъци. Данните се допълват от ИАОС за предприятията с разрешителни за отпадъци, вкл. данни за опасните отпадъци от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ).

Представеният анализ на съществуващото състояние по управление на отпадъците в община Болярово се основава на информация за образуването, съхранението, обезвреждането и оползотворяването на отпадъци за периода 2011 – 2014 година (поради ограничените налични данни за по-ранен период). При изготвянето на оценката за отпадъците са използвани данни от общинска администрация Болярово на база отчет за битови отпадъци за 2011-2013 година. Основната цел е да се установят тенденциите при формирането на конкретните видове отпадъци, основните източници на генерирани отпадъци, количествата на видовете отпадъци. Тази информация ще послужи за определяне на целите и свързаните с това мерки в

⁶ Съгласно Регламент на ЕС №2150/25.11.2002 относно статистиката за отпадъците.

програмата за ефективно управление на отпадъците на община Болярово в подкрепа на нейното устойчиво развитие.

3.1.1. Битови отпадъци и приравнени към тях

По смисъла на ЗУО (допълнителни разпоредби, §1.) "битови отпадъци" са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

Настоящият анализ е насочен към:

- идентифициране на видовете генерирани битови отпадъци,
- количествата им,
- характеристиките на генераторите на отпадъци
- и териториалното разположение на обектите, в които се формират големи количества.

Тази информация има определящо значение за планирането на честотата на събиране на отпадъците, разположението и вида на контейнерите, вида на сметоизвозващата техника и маршрутите за сметосъбиране и сметоизвозване, заделянето на средства за тази цел. Обобщените резултати влияят върху избора на вида и капацитета на съоръжението за обезвреждане/оползотворяване на отпадъците.

Количеството и съставът на битови отпадъци се влияе от множество фактори от гледна точка на характеристиките на генераторите на отпадъци. Сред тях от значение за община Болярово са⁷:

- Селищата в общината са от селски тип с население под 3 000 ж;
- Строителството е предимно ниско – в еднофамилни къщи, и до 10 % високо;
- Общината се отличава с по-нисък стандарт на живот;
- Няма централизирано топлоснабдяване, над 80% от жителите използват твърдо гориво за отопление;
- Налице е висока безработица;
- Притокът на посетители на общината е относително нисък (в т.ч. и от туризъм) – под 10%

⁷ в съответствие с Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, 2012, http://www3.moew.government.bg/files/file/Waste/Municipal_Waste/Metodika-2012.pdf.

реализирани нощувки на жител;

- Степента на благоустроеност е ниска.

3.1.1.1. Морфологичен състав на битовите отпадъци

Видовете отпадъци (и процентното им съдържание), формирани в териториалния обхват на общината са както следва:

Табл. 5.1.1.1.

Вид отпадък	Морфологичен състав на отпадъците, генерирани в община Болярово за периода 2010-2013 ⁸ :	Морфологичен състав на типове генератори на битови отпадъци за тип населени места под 3 000 ж. за периода 2012-2015 ⁹	
	%	%	кг/ч/год
органични			
Хартия и картон	2	10.1	24.4
Текстил	1	2.0	4.8
Пластмаси	6	10.3	25.0
Хранителни и градински отпадъци	36	46.5	112.5
Дървесни отпадъци	няма данни	2.9	7.1
Кожи, гуми	1	2.0	4.6
неорганични			
Стъкло	няма данни	2.4	5.7
Метали	няма данни	1.9	4.7
Опасни	няма данни	0.6	1.5
Други (сгурия, пепел, инертни строителни материали, пясък и др)	54	21.3	51.6
Общо	100	100	241.7

Посочените данни недвусмислено показват, че основният вид генерирани отпадъци в община Болярово са тези с органичен произход, формирани в домакинствата и личните стопанства – хранителни и градински отпадъци. Всички останали органични отпадъци са в ниски стойности, което дава основание да се приеме, че на територията на общината няма големи генератори на отпадъци като хартия, гуми и кожи, пластмаси, както и няма високо потребление от подобни материали.

Анализът на останалите показатели (неорганични и други отпадъци) се затруднява от факта, че в данните, предоставени от общината те са обобщени под наименованието „други“ (50%). За строителни отпадъци е посочена стойност – 4% (не е отразена в таблицата). Не са посочени и стойности за дървесни отпадъци. Независимо от това, посочената цифра за други (неорганични) отпадъци е твърде висока за община от този тип, с нисък брой на населението и земеделски функции.

⁸ По данни на община Болярово, към 01.04.2014.

⁹ в съответствие с Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, 2012

На това основание считаме за необходимо да се обърне внимание на:

- Необходимостта от създаване на условия за диференциране (в т.ч. разделно събиране) на формираните отпадъци, което да подпомогне процесите на тяхното рециклиране и обезвреждане;
- Провеждането на изследвания относно калоричността на битовите отпадъци от органичен произход, което да послужи при вземането на решения за тяхното оползотворяване чрез изгаряне или компостиране;
- Създаване на необходимите условия за събиране и обезвреждане на строителни отпадъци;
- Контрол върху генерираните отпадъци във вид на земни маси, пясък, инертни материали и ограничаване на количеството им.

3.1.1.2. Количество на битовите отпадъци

Реални данни за количествата генерирани отпадъци на територията на община Болярово до 2010 година няма (до влизането в експлоатация на Регионалното депо – Елхово през 2011 година). В периода на използване на общинското депо за ТБО в местността “Пехливански ясак” (гр. Болярово) не е извършвано претегляне на постъпващите потоци битови отпадъци.

По данни на общината количествата на образувани отпадъци в периода след влизането в сила на новата система за събиране и извозване на отпадъците до регионалното депо в Елхово са както следва:

Табл. 5.1.1.2.

община	функционален тип на населените места	количество образувани отпадъци - 2011 година	количество образувани отпадъци - 2012 година	количество образувани отпадъци - 2013 година	национална норма на натрупване на отпадъците за периода 2012-2015 ¹⁰	норма за образувани на отпадъци в община Болярово
Болярово	селски, с население под 3 000 ж.	474,60 тона	83,36 тона	454,40 тона	241,7 кг/ж/год	983,23 тона

3.1.1.3. Норма за генериране на количество битови отпадъци

Изчисления, проведените в съответствие с методиката за определяне на нормата за образувани на количества отпадъци от дадена административна единица в България за периода 2012-2015, показват, че количество битови отпадъци в община Болярово следва да отговаря на норма от 983,23 тона/годишно. При изчислението са взети предвид следните показатели:

¹⁰ в съответствие с Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, 2012

- национална норма на натрупване на отпадъците за периода 2012-2015¹¹ (представена в табл.5.1.1.2.);
- брой на постоянното население на община Болярово – 4068 жители¹²;
- фактор за превръщане на килограми в тонове.

Получените резултати показват (табл.5.1.1.2.), че генерираните отпадъци в периода 2011-2012 са значително по-малко от нормата за натрупване. За 2011 година те са 48% от нормата, за 2012 – едва 8,5%, а за 2013 – 46%. Преобладаващата част от тези отпадъци са генерирани от домакинствата (средно между 80 и 90 %) или производствената дейност (средно 3 – 4 %), а останалите се формират в учрежденията или са резултат от търговската дейност на територията на гр.Болярово.

3.1.1.4. Сезонна динамика на количеството отпадъци

За анализа на сезонното количество генерирани битови отпадъци са използвани данните за общото количество депонирани отпадъци от общината (табл.5.1.1.3.) предвид на обстоятелството, че висок процент от тях се формират в бита. Данните ясно показват нарастването на количествата отпадъци към летния и есенния сезони. Максималните количества се формират през есента (32,6%), където най-натоварени месеци са септември (53,6 тона) и октомври (65,5 тона). Тези данни могат да се обяснят изцяло със земеделската специализация на общината, която има изразителна сезонна активност. Същата закономерност се приема за обективна и по отношение на личните стопанства, където есента е основният период за прибиране на реколтата. Приема се, че увеличаването на отпадъците в бита може да се формира и от допълнителни фактори като строителни и ремонтни дейности в подготовка за зимния сезон, повишаване на притока на временно гостуващи в общината в сезона на летните отпуски и др.

Табл. 5.1.1.3.

количество депонирани отпадъци за 2013 година				
община	месеци	количество депонирани отпадъци/тон	сезони	% генерирани отпадъци по сезони
Болярово	януари	34,460	зима	17,5
	февруари	13,980		
	март	37,680		
	април	38,220	пролет	22,5
	май	26,560		

¹¹ в съответствие с Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, 2012.

¹² По данни на „Районите, областите и общините в Република България, 2011”, НСИ.

	юни	24,880	лято	27,4
	юли	52,720		
	август	46,520		
	септември	53,640	есен	32,6
	октомври	65,500		
	ноември	28,900		
	декември	31,340		

3.1.1.5. Материали за рециклиране

Община Болярово е въвела система за разделно събиране на отпадъци от опаковки по Договор с „РЕПАК“ АД, гр. София (със срок на договора 2007-2012 година). Системата е обхващала град Болярово и селата Мамарчево, Стефан Караджово и Попово. След изтичане на периода на споразумението, договорът не е подновен. През 2014 в Общината е стартирало изпълнението на Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки със съдействието на „БУЛЕКОПАК АД“ за срок от 5 години, която обхваща гр.Болярово и село Мамарчево.

Дейността се извършва в съответствие с изискванията на ЗУО (ДВ. бр.53/13.07.2012г), Директива 94/62/ЕС и 2004/12/ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки и Наредбата за отпадъците от опаковки (ДВ. бр.53/13.07.2012г).

За територията на общината това са предимно отпадъци от опаковки във вид на пластмаса, хартия, стъкло, по-рядко метални опаковки. Част от тези отпадъци могат да бъдат изгаряни или повторно използвани в домакинствата. Не са предоставени данни за количествата разделно събирани и рециклирани материали в общината, което не дава възможност за формиране на представа за ефективността на тази система и влиянието ѝ върху навиците на населението, режима на третиране на отпадъците и общото количество на формираните отпадъци. Въпреки това се очаква значението на системата да нарасне, което се свързва както с добрите предпоставки за разделно събиране в общината, така и с нарастващото значение на управлението на дейностите по отпадъците в процесите на устойчиво управление на околната среда. Съгласно целите на *Национална програма за управление на дейностите по отпадъците в периода 2009-2013* се изискваше 52%-55% от генерираните отпадъци от опаковки да се рециклират и до 53%-56% да се оползотворяват.

Сред приоритетите на настоящата програма е разширяване на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки в община Болярово, която да обхване по-висок процент от населените места в общината.

3.1.1.6. Утайки от пречиствателни станции

Управлението на утайките има за цел намаляване до минимум депонирането на утайки и популяризиране на методите за предварително третиране на утайките за последващото им

използване в земеделието или за рекултивация на терени, както и за оползотворяване чрез изгаряне и използване на енергията.

Утайките, получени в резултат на третирането на битови отпадъчни води, са органични материали, богати на хранителни вещества. Те могат да бъдат ресурс, когато се рециклират като торове или органични подобрители на почвата. Съдържат ценни вещества като азот, фосфор, желязо, калций, магнезий и различни други макро- и микроелементи, които са от съществено значение за растежа на растенията.

На територията на община Болярово няма изградени пречиствателни съоръжения за отпадни води и в този смисъл няма генерирани подобен тип утайки. В същото време, към настоящата 2014 година актуален характер имат проектите¹³ (текущи и предстоящи) за:

- Реконструкция на вътрешно водопроводна мрежа и доизграждане на канализация с пречиствателни станции на селата в община Болярово - с. Ст.Караджово, с. Мамарчево, с. Воден, с. Попово, с. Г. Крушево;
- Отводнителна канализация на гр. Болярово; Доизграждане на канализационна мрежа и изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води, гр. Болярово (проектът следва да приключи през 2015).

Следователно, очаква се в близките години да бъдат генерирани утайки. На това основание настоящата програма предвижда въвеждане на система за използването им в посока на:

- Оползотворяване чрез употреба в земеделието и за рекултивация на терени;
- Оползотворяване в лесовъдството;
- Изгаряне.

Съществува възможност и за депониране на бъдещите генерирани утайки, но предвид земеделската специализация на общината, това е нежелателен вариант. Важно значение има регулацията на използването на утайките в земеделието, така че да се предотврати евентуалното вредно въздействие на утайките върху почвата, растителността, живите организми, повърхностните и подпочвените води.

Интересът на фермерите към утайките може да бъде засилен при въвеждане на допълнителна обработка за подобряване на съдържанието на третираните утайки с торове (азот и фосфор) и полезни вещества (обогатяване с вар или смесване с други калиеви соли).

¹³ По данни на Областна стратегия за развитие – област Ямбол, 2014-2020.

Така формулираните възможности са в съответствие с Програмата на МОСВ за прилагане на Директива 91/271/ЕЕС за събиране, третиране и обезвреждане на утайките, образувани в резултат на пречистване на отпадъчни води от населени места (2003), Директива 86/278/ЕЕС за изискванията за опазване на околната среда и в частност на почвите в случаите на употреба на утайки от ПСОВ в селското стопанство, Наредбата за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (ДВ. бр.112/ 23.12.2004г., изм. с ПМС №76 от 31.03.2011г), с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 (табл. 5.1.1.4.) и очакваните последващи национални планове.

Табл. 5.1.1.4.

Прогнозни количества на неопасни утайки от ГПСОВ и методи за третиране ¹⁴					
година	количество на база сухо вещество, (тон)	количество при 25% съдържание на сухо вещество, (тон)	оползотворяване чрез употреба в земеделието и за рекултивация на терени, (%)	изгаряне или съвместно изгаряне, (%)	депонирание, (%)
2020	153 700	614 800	60	20	20

3.1.1.7. Производствени неопасни отпадъци

Производствените неопасни отпадъци са отпадъците, генерирани от стопанските предприятия в общината, вкл. отпадъците от разкриването, добива и преработването на подземни природни богатства. В тази категория влизат отпадъците, образувани от производствения и обслужващ персонал. В община Болярово това са преди всичко отпадъци от хранително-вкусовата промишленост (млекопреработка и месопреработка) и селското стопанство. Те се приравняват към битовите отпадъци и без да се разделят от тях се депонират на регионалното депо - Елхово.

Съгласно изискванията на МОСВ оползотворимите производствени неопасни отпадъци се предават на лицензирани от РИОСВ или МОСВ фирми за преработка, а отпадъчните пластмаси, хартия и стъкло се предават за рециклиране. Отпадъците от черни и цветни метали се предават на леярните за оползотворяване. Необходимо е въвеждането на подходящ вътрешен контрол, както от страна на община Болярово, така и от страна на фирмите, с които има сключени договори за разделно събиране на отпадъци по територията ѝ, за коректното спазване на тези изисквания.

¹⁴ По данни на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците, 2009-2013.

Обобщеният анализ дава възможност да се направят следните изводи относно динамиката на битовите отпадъци, формирани в обхвата на община Болярово:

- Няма условия за формиране на големи количества битови отпадъци;
- Формираните количества са значително по-малко от нормата на натрупване на отпадъците (за периода 2012 - 2015) за подобен функционален тип административна единица;
- Най-характерният тип генерирани отпадъци са хранителните и градинските отпадъци от домакинствата и личните стопанства;
- Най-висок е процентът на генерираните отпадъци в края на лятото и през есента;
- Предвид на земеделската специализация на общината, количеството и сезонната динамика на битовите отпадъци, важно значение за управлението на отпадъците има системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки, рециклирането и биокомпостирането;
- Над 50% от формираните отпадъци са определяни като „други“ (неорганични и инертни) без налична информация за техният произход, които изисква повишен контрол върху тяхното генериране, събиране и обезвреждане;
- Очаква се в близките години след влизането в експлоатация на пречиствателни съоръжения за отпадни води, в пределите на общината да се генерира нов отпадък – утайки от пречиствателни съоръжения;
- Формирането на отпадъци е предимно в населените места и в тяхната периферия.

3.1.2. Опасни отпадъци

В съответствие с ЗУО „опасни отпадъци“ са тези, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда, притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни, и/или съдържат компоненти, които ги превръщат в опасни и/или са определени като такива според Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане.

Класифицирането на опасните отпадъци става в съгласие с *Наредба №3 за класифицирането на отпадъците (ДВ., бр.44/25.05.2004, изм. и доп. Бр.23/20.03.2012)* и включва отпадъци, които са лесно възпламеняеми, с дразнещо, вредно и разяждащо действие, с канцерогенен ефект и с други опасни свойства. Предаването и приемането на производствените, строителните и опасните отпадъци се извършват само въз основа на писмен договор с лица,

притежаващи документ по чл. 12 за отпадъци със съответния код съгласно наредбата по чл. 3. от ЗУО – чл. 5. (2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2010 г.).

В региона, контролиран от РИОСВ-Стара Загора, няма изградени съоръжения за обезвреждане на някои видове опасни отпадъци или депа за опасни отпадъци.

Данни за опасни отпадъци на територията на страната се събират единствено от системата на МОСВ. Няма данни за формиране на опасни отпадъци на територията на община Болярово¹⁵. В териториалния ѝ обхват отсъстват големи обекти, генератори на подобни отпадъци – промишлени предприятия, болнични заведения, минно-добивни предприятия и пр., но като потенциални източници на подобни могат да бъдат разглеждани:

- Бензиностанциите и обслужващите авторемонтни работилници;
- медицински центрове – лекарски и стоматологични кабинети;
- дейността на депото за съхранение на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност в гр. Болярово (съхраняват се 150 м³ препарати);
- базите за търговия с черни и цветни метали,
- нерегламентираното изхвърляне на излезли от употреба МПС, електроуреди, оборудване и др.

Необходимо е осъществяването на ефективен контрол от страна на общината при наличие на инвестиционни намерения за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали и др.

Съгласно новите изисквания на ЗУО по чл. 16. (3) т.11 (нова- ДВ, бр. 41 от 2010 г.), Кметът на общината отговаря за организирането на дейностите по разделно събиране на опасните отпадъци от общия поток битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 24, ал. 2 и 3 и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане. В съгласие с чл. 7. (1) от ЗУО Лицата, заявителите на разрешение за строеж, едновременно с документите по чл. 144, ал. 1 от Закона за устройство на територията, представят и информация за количеството и вида на производствените и опасните отпадъци, които ще се образуват след реализация на инвестиционния проект.

3.1.3. Производствени (индустриални) отпадъци

В ЗУО е посочено, че "Производствени отпадъци" са отпадъците, образувани в резултат на промишлената дейност на физическите и юридическите лица. На територията на община Болярово е налице ограничена производствена дейност, във връзка с което няма условия за

¹⁵ По данни от годишните доклади за състоянието на околната среда – 2011,2012, РИОСВ-Стара Загора.

формирани на големи количества промишлени отпадъци. Предвид на обстоятелството, че предприятията са предимно от сферата на хранително-вкусовата промишленост, основната част от образуваните отпадъци се разглеждат като производствени неопасни отпадъци и се третират като съставна част на битовите отпадъци. Депонирането им се осъществява на регионалното депо – Елхово. Значителна част от отпадъците от производствената дейност представляват рециклируеми материали.

3.1.4. Отпадъци от паркове и градини

Зелената система на Община Болярово е предназначена да подобрява жизнената среда и облика на населените места на общината, чрез поддържане на екологична, рекреативна, естетическа и защитно-мелиоративна функции. Изграждането, стопанисването и опазването ѝ се изпълнява съгласно Наредба №13 на Общината. Общата площ на озеленените площи в общината възлиза на над 1 млн.м². С най-голяма площ за обществено ползване са терените в град Болярово и в селата Воден, Голямо Крушево и Стефан Караджово.

В последните години се забелязва тенденция за засилване значението на дейностите по поддържането на зелените площи в областта и страната, за което се използват средства по програмите за временна заетост.

Съгласно ЗУО по чл. 16. (3) т.3, Кметът на общината отговаря за организацията на почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Няма налични данни за генерираните отпадъци през анализирания период (2010-2013). Необходимо е въвеждането на система за отчетност на този тип отпадъци, защото те могат да представляват интерес в качеството им на зелени (биоразградими) отпадъци - продукти за компостиране.

3.1.5. Едрогабаритни отпадъци

Генерирането на едрогабаритни отпадъци е силно ограничено. При наличие на такива, те биват депонирани на регионалното депо - Елхово. Приема се, че част от тези отпадъци са предмет на неофициално „рециклиране“ и се използват повторно от хора с ниски доходи. Тази връзка в бъдещата система за управление на отпадъците в община Болярово е необходимо са се обвърже мониторинга на опасните, строителните и едрогабаритните отпадъци.

3.1.6. Строителни отпадъци

"Строителни отпадъци" (по ЗУО) са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Състоят се главно от бетон, тухли, камъни, земни маси и керамика, изолации, дървени материали и пластмаси, хидроизолации, керемиди и др. Строителните отпадъци в община Болярово се третираат съгласно изискванията на *Наредба №2 за управление на опазване на чистотата и околната среда в Община Болярово*.

На територията на община Болярово няма депо за строителни отпадъци. До 2011 година строителните отпадъци, образувани в общината, са депонирани наред с битовите в общинското депо. Няма условия за образуване на големи количества подобни отпадъци. По данни на общината те формират под 4% от общото количество отпадъци. Строителството в общината е предимно в личния жилищен сектор или е свързано с реконструкция и модернизация на съществуващи сгради и съоръжения. Понастоящем те се насочват към регионалното депо – Елхово.

Общините под контрола на РИОСВ – Стара Загора не разполагат с инсталации за предварително третиране на строителните отпадъци. Все още е слаба активността от страна на общините или частния бизнес относно въвеждане на алтернативи на депонирането, специализирани технологии, инсталации и съоръжения за преработване и/или рециклиране на строителни отпадъци с цел тяхното оползотворяване, посредством повторното им влагане в строителството.

В тази връзка следва да се отчита обстоятелството, че в предстоящия програмен период (2014-2020) са предвидени редица дейности, свързани с продуцирането на по-голямо количество строителни отпадъци в пределите на община Болярово. Това са ¹⁶:

- Реконструкция и рехабилитация на пътната инфраструктура - Реконструкция на кръстовище с път II-53- Александрово-Голямо Крушево;
- Рехабилитация на пътища III и IV клас на територията на община Болярово;
- Реконструкция на местен път с. Странджа – Газстанция - с. Горска поляна;
- Изграждане на главна селскостопанска инфраструктура (пътища) в земеделските земи;
- Изграждане на възстановителен център с използване на минерална вода в с. Стефан Караджово.

¹⁶ По данни на Областна стратегия за развитие – област Ямбол, 2014-2020.

На това основание е необходим засилен контрол върху условията за събиране и обезвреждане на формираните отпадъци. Съгласно Чл. 18. (1) на ЗУО Третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и при разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения се извършват от притежателите на отпадъците, от изпълнителя на строителството или разрушаването или от друго лице въз основа на писмен договор. (2) Кметът на общината определя маршрута за транспортиране на отпадъците и инсталацията/съоръжението за третирането им.

Специално внимание в настоящата програма се обръща и върху земните маси, формиранни при строителни, изкопно-насипни и минно-добивни дейности. Те следва да се използват за изравняване и запълване на нарушени терени, за запръстяване на почистени нерегламентирани сметища и други дейности по поддържане на терените в общината.

Въз основа на така представения анализ в настоящата програма като основни задачи в управлението на отпадъците в община Болярово се поставят:

- Разширяване на системата за разделно събиране, рециклиране и особено – за компостиране на биоразградимите отпадъци в общината – хранителни, градински (в личните стопанства), формиранни в системата на селското стопанство, от поддържането на обществени зелени площи, промишлени неопасни отпадъци (от хранително-вкусовата промишленост);
- Засилване на контрола върху генерирането, събирането и обезвреждането на неорганични, в т.ч. строителни, инертни, земни маси и пр. отпадъци;
- Засилване на контрола върху генерирането, събирането и обезвреждането на опасни отпадъци (от бензиностанции, авторемонтни работилници, отпадни масла, батерии, остаряло оборудване, излезли от употреба МПС, отпадъци от черни и цветни метали, ВиК оборудване и пр.);
- Осъществяването на ефективен контрол върху условията на реализиране на нови инвестиционни намерения в обхвата на общината (особено в направленията ВЕИ, хидроинженерни съоръжения, туризъм и др.) и спазване на ангажиментите по реализирането на собствен мониторинг, събиране и обезвреждане на формираните количества отпадъци;
- По-добра отчетност на потоците отпадъци и техните количества, което да позволи проследяване на ефективността на системата за управление на отпадъците в общината;

- Създаване на условия за оползотворяване в земеделието, лесовъдството или за рекултивация на терени на формираните към бъдещ момент утайки от пречиствателните съоръжения за отпадни води в общината.

3.2. Съществуващи практики и системи за сметосъбиране, транспортиране и третиране на отпадъците

3.2.1. Дружества, извършващи събиране, третиране и транспортиране на отпадъците

На територията на Община Болярово съществува организираната система за събиране и транспортиране на неопасни (смесени битови) отпадъци като централизираното събиране, транспортиране, включително съпътстващите ги дейности по товарене, претоварване и разтоварване, от 2011г. се извършва от Община Болярово - отдел "Чистота" с регистрационен документ №13 – РД – 133 – 00/18.18.2011¹⁷ на основание чл. 52, ал.1 от ЗУО. Дейността се отнася до следните видове отпадъци¹⁸:

- Смесени битови отпадъци;
- Отпадъци от пазари;
- Отпадъци от почистване на улици;
- Други бионеразградими отпадъци;
- Битови отпадъци, неупоменати другаде;
- Предварително смесени отпадъци, съставени само от неопасни отпадъци.

Община Болярово е въвела система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. За тази цел са сключени договори с дружествата:

- „РЕПАК“ АД, гр. София, със срок на договора 2007-2012 година. Системата обхваща град Болярово и селата Мамарчево, Стефан Караджово и Попово.
- „БУЛЕКОПАК“ АД, договор към 01.07.2013 за срок от 5 години (2013-2018). Системата обхваща гр.Болярово и село Мамарчево.

¹⁷ Според Регистъра на лицата, притежаващи документи за извършване на дейности по отпадъци. Информационна система на ИАОС за докладване по ЕРИПЗ, към 01.04.2014.

¹⁸ Съгласно чл.12, ал.2, т.3 от ЗУО.

3.2.2. Събиране и транспортиране на отпадъци

Към началото на 2011 г. всички 20 населени места в община Болярово са включени в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Системата обслужва както битовия сектор (битови отпадъци от жизнената дейност на хората в общината), така и стопанския и административен сектор - всички физически и юридически лица – генератори на домакински или сходни с тях отпадъци от търговски и промишлени обекти и административни дейности в пределите на община Болярово.

Събраните отпадъци са транспортирани за обезвреждане до Регионалното депо за неопасни отпадъци на общините Елхово и Болярово, разположено в землището на село Добрич, ЕКАТТЕ 21542, местност „Хумата“, имат пл. № 069007, община Елхово, област Ямбол.

Сред основните проблеми на системата за обслужване е събирането на отпадъците в новообособените зони с отделни вилни постройки и при изхвърлянето на отпадъци на нерегламентирани места. Допълнителен утежняващ фактор е обстоятелството, че основната част от нерегламентирано изхвърляните отпадъци са органични (животински и растителни) отпадъци от личните стопанства или земни маси и строителни отпадъци от спорадични изкопно-строителни и ремонтни дейности.

3.2.2.1. Брой, вид и обем на използваните съдове – контейнерна система

Информация за типа и броя на съдовете, използвани в системата за организирано сметосъбиране на неопасните отпадъци от жизнената дейност на населението в община Болярово са представени в табл. 5.2.2.1.¹⁹ За събиране на отпадъците в стопанския и административния сектор (съдове за смет, използвани за обслужване на нежилищни имоти на юридически лица) на разположение са – контейнери тип „Бобър“ и кофи тип „Мева“.

Организацията на процеса от гледна точка на брой и видове използвани съдове, разположение и избор на техника за събиране е в съответствие с методическите изисквания на МОСВ²⁰.

¹⁹ по данни на община Болярово, съответстващи на графика за изпълнение на дейността за периода 01.04.2014 – 30.06.2014.

²⁰ Ръководство за определяне броя и вида на необходимите съдове и техника за събиране и транспортиране на отпадъци, 2004.

Табл. 5.2.2.1.

Населено място	Съдове за ТБО		Ден от седмицата за сметосъбиране и сметоизвозване	Честота на извозване
	Контейнери тип „Бобър“	Казани тип „Карнобатски“		
Град Болярово	65	330	Понеделник	Четири пъти месечно
Село Стефан Караджово	12	254	Сряда	Два пъти месечно
Село Мамарчево	8	135	Вторник и сряда	Два пъти месечно
Село Воден	10	100	Вторник и сряда	Два пъти месечно
Село Попово	8	110	сряда	Два пъти месечно
Село Голямо Крушево	10	208	Вторник	Два пъти месечно
Село Шарково	7	80	Сряда	Два пъти месечно
Село Малко Шарково	5	67	Сряда	Два пъти месечно
Село Ружица	10	10	Вторник	Веднъж месечно
Село Дъбово	4	28	Сряда	Два пъти месечно
Село Горска поляна	5	60	Вторник	Два пъти месечно
Село Ситово	7	1	Сряда – на повикване	Веднъж месечно
Село Деница	6	4	Сряда – на повикване	Веднъж месечно
Село Оман	7	-	Сряда – на повикване	Веднъж месечно
Село Златиница	3	15	Сряда	Веднъж месечно
Село Крайново	5	-	Вторник – на повикване	Веднъж месечно
Село Вълчи извор	3	15	Вторник – на повикване	Веднъж месечно
Село Странджа	4	2	Вторник – на повикване	Веднъж месечно
Село Камен връх	3	6	Сряда – на повикване	Веднъж месечно
Село Иглика	1	-	Сряда – на повикване	Веднъж месечно
ДВУИ – с. Малко Шарково	4	-	Сряда	Два пъти месечно
Газокомпресорна станция „Странджа“	4	-	Вторник	Два пъти месечно
ДВУИ – с. Воден	2	10	Сряда	Два пъти месечно

Контейнерът тип “Бобър” е подвижен събирателен съд с четири колела и вместимост от 1100 л., с куполовиден капак за изсипване с цевно поемане и отговаря на конструктивните размери на EN 840-3 1997 год. Същите могат да бъдат измивани и дезинфекцирани от специализираните машини.

Кофите тип „Мева“ (или тип „Карнобатски“) имат вместимост от 110 л. И са подходящи за обслужване на обществените пространства, паркове, градини, както и фирми на територията на общината. Допълнително в градска среда (гр.Болярово) се използват мини кошчета за смет, разположени в централната част и по спирките на обществения транспорт, поддържани от общината.

Основно значение за рационалното използване на съдовете има правилното им териториално разположение, в съответствие с условията за организиране на тази дейност в селищна среда, броя на населението и натовареността (сезонната динамика на количествата формиращи отпадъци), и отговорното отношение на генераторите на отпадъци по отношение на изхвърлянето на отпадъка на определението за това места.

Съгласно Заповед на Кмета на община Болярово районите за сметосъбиране и сметоизвозване за 2014 година са както следва:

- За град Болярово – територията в строителни граници, зоната на МП „Странджа“ и зоната на бензиностанция „БУРГОИЛ“;
- За селата Воден, Мамарчево, Голямо Крушево, Стефан Караджово, Попово, Ружица, Горска поляна, Шарково, Малко Шарково, Ситово, Крайново, Иглика, Дъбово, Странджа, Вълчи извор, Златиница и Дъбово, Оман, Денница, Камен връх, Иглика – територията в строителните граници;
- За газокомпресорна станция с.Горска поляна – района на станцията.

Обикновено контейнерите са разположени пред жилищните сгради, край основни обекти от инфраструктурата (магазини, обществени сгради, гари), в централната част на селата.

Няма данни за актуалното състояние на съдовете. При бъдещо обновяване на използваните съдове, следва да се търсят възможности за замяна на наличните с нови модели, отговарящи на съвременните изисквания за ефективно, вкл. разделно, събиране на отпадъци и екологосъобразно временно съхраняване, без риск за замърсяване на средата.

3.2.2.2. Брой и вид на специализираните автомобили за транспортиране на всеки вид контейнер

В съответствие с регистрационните документи за валидиране на дейностите по събиране и транспортиране на неопасните отпадъци от населените места и фирмите, Общината използва специализирана техника – сметосъбирач „Мерцедес 2524“ с регистрационен номер У 1136 АН.

Целесъобразно е в бъдеще да се потърси вариант за разширяване на автопарка на специализираните автомобили, за да се гарантира ефективното обслужване на цялата територия

на общината, особено през летния и есенния период, които се отличават с временно нарастване на пребиваващите хора в общината и с увеличаване на количеството генерирани отпадъци.

3.2.2.3. Честота на сметосъбиране и сметоизвозване

Общината е създавала гъвкава система за обслужване на населението, която отговаря на съвременните ѝ нужди. Честотата на сметосъбиране и сметоизвозване, както и времето за разпределение, отразени в таблица 5.2.2.1. изцяло зависят от фактори като: брой обслужвано население и фирми, гъстота на населението, териториално разположение на селищата, транспортна достъпност, отдалеченост от Регионалното депо, наличността на съдове за смет и сметосъбираща техника и др.

Честотата на сметоизвозване е оптимална за съвременното състояние на общината. За 2014 година тя е както следва:

- За гр. Болярово – веднъж седмично за събиране на казани и контейнери;
- За селата Ружица, Ситово, Крайново, Златиница, Денница, Оман, Камен връх, Иглика и Странджа – веднъж месечно;
- За селата Воден, Голямо крушево, Стефан Караджово, Вълчи извор, Горска поляна, Дъбово, Шарково, Малко Шарково, Попово и Мамарчево – два пъти месечно;
- За газокompресорна станция „Странджа“ – два пъти месечно;
- За ДВУИ с. Малко Шарково – два пъти месечно.

Като райони за почистване на териториите с обществено ползване се третираат всички населени места в общината.

3.2.2.4. Маршрути за събиране на отпадъците и транспортиране до съоръженията за третиране

Използват се утвърдени в практиката маршрути. За целите на настоящия анализ е приложен графикът на Общината за месеците април 2014 г. с общ пробег от 1015 км, както следва:

- Двукратно: Болярово - Воден (село) - ДВУИ Малко Шарково – Малко Шарково (село) – Шарково (село) – Иглика (село) – Ситово (село) - РДНО – Болярово (Транспортно разстояние 100 км);
- Болярово - Воден (село) - Крайново (село) - Странджа (село) – Малко Шарково (село) – ДВУИ Малко Шарково - РДНО – Болярово (Транспортно разстояние 90 км);

- Двукратно: Болярово - Горска поляна (село) – Газокомпресорна станция “Странджа” – Голямо Крушево (село) - РДНО – Болярово (Транспортно разстояние 85 км);
- Болярово – Златиница (село) – Мамарчево (село) – РДНО – Болярово (Транспортно разстояние 45 км);
- Болярово – Мамарчево (село) – РДНО – Болярово (Транспортно разстояние 45 км);
- Болярово – Ружица (село) - Вълчи извор (село) - Горска поляна (село) - Газокомпресорна станция “Странджа” - Голямо Крушево (село) – Болярово (Транспортно разстояние 110 км);
- Болярово – Стефан Караджово (село) – Дъбово (село) – Попово (село) – РДНО – Болярово (Транспортно разстояние 75 км);
- Болярово – Стефан Караджово (село) - Камен връх (село) – Деница (село) – Оман (село) - Дъбово (село) – Попово (село) – РДНО – Болярово (Транспортно разстояние 110 км);
- Двукратно: Болярово градско – РДНО – Болярово (Транспортно разстояние 60 км);
- Двукратно: Болярово градско (Транспортно разстояние 25 км);

Планираният средномесечен пробег за второто тримесечие на 2014 е 2970.00 км (включително 10% вътрешноградски пробег) и е в съответствие с нуждите на общината.

3.2.2.5. Брой заети лица отговорен за извършване на дейностите по събиране и транспортиране

Съгласно решенията на Общинския съвет заетите лица, отговорни за администриране и извършване на дейностите по събиране и транспортиране на отпадъците за дейност “Чистота” на община Болярово за 2013 и 2014 г. са:

- Управление/финанси и счетоводство/администрация – 2 служители;
- Персонал, пряко свързан със събиране и транспортиране на отпадъците – 4 души;
- В почистването на обществените замърсени площи в общината участват и работници, ангажирани в програмите за временна заетост.

3.2.2.6. Разходи за събиране на тон отпадъци и на глава от населението

Разходите за управлението на отпадъците се покриват с част от таксата битови отпадъци, която включва също почистване на улици, снегопочистване и др. Таксата за управление на отпадъците има три нива, според характера на генераторите на отпадъци: домакинства, индустрия, администрация и търговия. Общината определя тарифите като процент

от собствеността на имотите, съгласно планираните бюджети. Бюджетите се планират за съответната година и се гласуват от Общинския съвет. Таксите за управление на отпадъците се събират от общината.

В съответствие с действащата система за таксуване на услугите за управление на твърдите битови отпадъци в страната заплащането на такса смет се осъществява заедно със заплащането на месните данъци. Формирането на таксата е обвързано с данъчната оценка на недвижимата собственост.

В таблица 5.2.2.2. са представени данни от справка, предоставена от община Болярово, относно разходите по бюджета на общината за 2013 и плановите за 2014 по дейност „Чистота“:

Табл. 5.2.2.2.

Дейност „Чистота“	Утвърден годишен план за 2013 г.	Отчет към 31.12.2013 г.	Проект на бюджет 2014	Изменение на разходите за 2014 г. към 2013 г.
Издръжка (вкл. инвентар, материали, вода, горива и енергия, текущ ремонт, разходи за външни услуги и др.)	85 460	55 835	88 319	103,34
Капиталови разходи	111 600	111 600	40 000	35,84
Залати и възнаграждения за служителите	28 800	24 946	23 000	79,86
Осигурителни вноски	4 000	3 871	4 000	100

Обобщеният анализ позволява да се направят следните изводи:

- Общината има утвърдена в практиката система за събиране и транспортиране на отпадъците, която съответства на нуждите на населението и стопанската активност по територията на общината;
- Основните проблеми се свързват с отстраняването на нерегламентираните сметища, формирани извън утвърдените пунктове за сметонатрупване и извън традиционните маршрути за сметоизвозване;
- Необходимо е бъдещо обновяване на съдовете за смет, с което да се подпомогне системата за разделно събиране, и разширяване на автопарка – обслужващата техника, за повишаване на гъвкавостта на системата през летните и есенните месеци, характеризиращи се с повишаване на количеството генерирани отпадъци;
- Определящо значение за ефективността на управлението на отпадъците има въвеждането на система за оползотворяване на биоразградимите отпадъци, които формират значителна част от отпадъците в общината и главно – на нерегламентираните сметища.

3.2.3. Системи за разделно събиране на отпадъци

Организация на дейностите по третиране на масово разпространени отпадъци, вкл. дейности по събиране, съхраняване, преработване и/или обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори; събиране, съхраняване, транспортиране, преработване и/или обезвреждане на луминесцентни и други лампи, съдържащи живак; съхраняване, преработване, транспортиране и/или обезвреждане на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; съхраняване, транспортиране, преработване и/или обезвреждане на пневматични гуми и събиране, съхраняване, разкомплектоване, преработване и/или обезвреждане на излезли от употреба моторни превозни средства, в община Болярово се урежда в съответствие с *Наредба № 15 от 31.03.2010* на общината.

3.2.3.1. Подход за събиране на съответния вид отпадъци

3.2.3.1.1. Разделно събиране на отпадъци от опаковки

На територията на община Болярово частично е въведена система за разделно събиране на отпадъците от опаковки, образувани от домакинствата, търговски, производствени и административни обекти, съобразно изискванията на чл. 19, ал. 3, т.7 от ЗУО и чл.26, ал.1, т.1 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки.

През 2007 година общината сключва договор с фирма „РЕПАК“ АД със срок на споразумението от 5 години (2007-2012) за обслужването на град Болярово и селата Мамарчево, Стефан Караджово и Попово. След изтичане на периода на споразумението, договорът не е подновен. В общината липсват отчетни данни за успеваемостта на разделното събиране по този договор, количеството и типа на събраните опаковки, последващото им третиране или оползотворяване.

През 2013 година общината прави постъпки за подновяване функционирането на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на нейна територия. Системата включва селищата град Болярово и село Мамарчево. Обслужването се извършва от фирма „БУЛЕКОПАК“ АД по договор за сътрудничество с община Болярово от 01.07.2013. За тази цел общината е съгласувала и приела Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки от 07.10.2013. Срокът на договора е за период от 5 години (2013-2018).

Основната цел на споразумението е да осигури екологосъобразно и устойчиво управление на разделно събираните отпадъци от опаковки на територията на община Болярово,

в съгласие с действащото национално законодателство и стратегията за развитие на общината.

Усилията са насочени към:

- Намаляване на общото количество депонирани отпадъци;
- Подобряване на ефективността на използване на ресурсите - увеличаване на количеството рециклирани и екологосъобразно оползотворявани отпадъци;
- Подобряване на организацията по разделно временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците от опаковки;
- Повишаване на обществената информираност и стимулиране на условията за съпричастност и активност на населението в подкрепа на системата.

В съответствие с договорените задължения „БУЛЕКОПАК“ АД има отговорност за събирането, транспортирането, сортирането, рециклирането и оползотворяването на отпадъците от опаковки. Тя има пряко отношение и към популяризирането на системата в образователно-информационни кампании и мотивирането на населението от общината.

3.2.3.2. Оценка на количествата отпадъци за рециклиране

В предмета на дейност на разглежданата система попадат следните видове отпадъци от опаковки²¹:

- Хартиени и картонени отпадъци;
- Пластмасови отпадъци;
- Стъклени отпадъци;
- Метални отпадъци;
- Дървени отпадъци.

Към настоящия етап предвид на скорото въвеждане на системата няма достатъчни данни за количествата събирани отпадъци за рециклиране. За целите на настоящия анализ фирма „БУЛЕКОПАК“ АД е предоставила данни само за първото тримесечие на 2014 – реалното време на функционирането на системата от началото на влизането ѝ в действие (към 01.01.2014). Все още не са формирани и необходимите навици у населението. Хартиените и картонените отпадъци традиционно се изгарят, а стъклените (бутилки, буркани и др.) и дървените отпадъци (скарпи, палети и др.) се използват многократно в домакинствата. Масово формираните отпадъци, към чието събиране и обезвреждане са насочени усилията на общината, са пластмасовите и металните отпадъци от опаковки.

²¹ Съгласно Наредба №3 за класификацията на отпадъците.

3.2.3.3. Количествени данни за един събирателен пункт или контейнер

За целите на програмата за разделно събиране на отпадъци от опаковки се използват сини, жълти и зелени контейнери тип „Бобър“ и съдове тип „Мева“, за събиране съответно на хартиени, пластмасови и стъклени отпадъци от населението и търговските обекти. Броят, видът и обемът на използваните съдове е определен съгласно чл.24 от *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки* (ПМС №271/30.10.2012; ДВ, бр.85/6.11.2012).

Видът и характеристиките на разполаганите съдове са както следва:

Табл.5.2.3.1.

Тип на съда	Материал	Използвана вместимост	Допустимо натоварване	Цвят
„Бобър“	Висококачествена пластмаса (HDPE), устойчива на широк диапазон от атмосферни условия	1140 л	440 кг.	Жълт, син и зелен
„Мева“	Висококачествена пластмаса (HDPE), устойчива на широк диапазон от атмосферни условия	240 л	100 кг.	Жълт, син и зелен

В съответствие с договорените задължения общината определя и съгласува местата за разполагането на контейнерите, контролира гражданите и съдейства за набиране на обществена подкрепа и информация на гражданите, участва в мониторинга и проверява изпълнението на програмата.

Минималният изискуем общ обем на съдовете, от гледна точка на характеристиките на община Болярово, е общо 12 887 л. Обемът, предоставен от „БУЛЕКОПАК“ АД е 13 500 л. Контейнерите, обслужващи населението, имат общ обем от 3300 л, а тези, обслужващи административните и търговските обекти, варират като полезен обем в зависимост от нуждите на всеки конкретен обект. Върху контейнерите са поставени информационни стикери относно видовете отпадъци, допустими за събиране в тях.

Въз основа на договореностите в разглежданата система е обхванато населението на град Болярово и село Мамарчево. В териториалния им обхват са разположени общо 9 съда тип „Бобър“ и 15 съда тип „Мева“. Диференцираният подход на разполагане на съдовете по територията отговаря на характеристиките на населените места – брой население и стопанска активност²² (табл. 5.2.3.2).

Табл. 5.2.3.2.

²² По данни на Програмата за разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията на община Болярово, 2013.

Райони на община Болярово	Брой жители ²³	Изискуем обем (л.)	Общ брой площадки 3300 л.	Брой площадки тип „Бобър“ 3300 л.	Брой площадки тип „Мева“ 720 л.	Предоставен обем (л.)
Гр.Болярово	1 214	10 016	4	3	1	10 620
С.Мамарчево	348	2 871			4	2 880
Общо	1 562	12 887	4	3	5	13 500

Конкретното разположение на съдовете се определя от Кмета на общината и се съгласува в „БУЛЕКОПАК“ АД. То е както следва (табл. 5.2.3.3.)²⁴:

Табл. 5.2.3.3.

Площадка	Адрес	Пояснение	Тип „Бобър“	Тип „Мева“
1.	Гр.Болярово – пл. „Девети Септември“	Хранителен магазин	3	-
2.	Гр.Болярово – ул. „Девети Септември“ №33	Автогара	3	-
3.	Гр.Болярово – ул. „Васил Левски“ №8	В СОУ „Д-р Петър Берон“	3	-
4.	Гр.Болярово – ул. „Г.Димитров“ №18	Дом за стари хора	-	3
5.	С.Мамарчево – ул. „Г.Мамарчев“ №5	Кметство	-	3
6.	С.Мамарчево – ул. „Г.Мамарчев“ №6	Хранителен магазин	-	3
7.	С.Мамарчево – ул. „Тодор Узунов“ №2	Хранителен магазин	-	3
8.	С.Мамарчево – ул. „Г.Димитров“ №8	Хранителен магазин	-	3

Предвидено е, в зависимост от количествата генерирани отпадъци, по преценка на общината и „БУЛЕКОПАК“ АД за някои от търговските и производствените обекти да бъдат предложени индивидуални решения за предоставяне на съдове на разделно събирани отпадъци от опаковки.

3.2.3.4. Характеристика на специализираните автомобили за транспортиране на отпадъците

Извозването на отпадъците, почистването на терена около контейнерите и хигиенизирането им е възложено на ЕТ „Универсал – София – Димитър Илиев“, регистриран от РИОСВ Стара Загора за дейност с отпадъци.

Честотата на извозване е както следва:

- За съд тип „Бобър“ и тип „Мева“ – жълт цвят – два пъти месечно;
- За съд тип „Бобър“ и тип „Мева“ – син цвят – два пъти месечно;
- За съд тип „Бобър“ и тип „Мева“ – зелен цвят – един път месечно.

²³ По данни на ГРАО – население по постоянен адрес към 15.06.2013.

²⁴ По данни на Програмата за разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията на община Болярово, 2013.

Няма предоставени данни за вида и броя на специализираните автомобили и маршрутите на извозване на формираните отпадъци.

Предвид на краткия период от влизането на системата в сила (януари 2014) и липсата на представителни резултати, както и на обстоятелството, че само две населени места са включени в процеса, няма основание да бъдат предлагани варианти за промени и оптимизиране на териториалното разположение на съдовете, оперативния им брой и честотата на извозване.

3.2.3.5. Количество на разделно събраните отпадъци на глава от населението

На настоящия етап няма достатъчно данни за количеството разделно събирани отпадъци, в т.ч. на глава от населението, както и на дела им от общо събираните. Независимо от това, че стимулирането на системата за разделно събиране се базира на предварителни очаквания, ефективното и практическо разгръщане се приема за приоритет в рамките на стратегията за развитие на общината и на настоящата програма в нейна подкрепа. При наличие на задоволителни резултати ще се обмислят възможности за разширяване на пространствения обхват на тази дейност с включване в системата и на други населени места от общината.

3.2.3.6. Участие на населението в организираните системи за разделно събиране

Заинтересоваността на населението за участие в организираните системи за разделно събиране е определящо за получаването на ефективни резултати. За тази цел „БУЛЕКОПАК“ АД е предприела мерки за повишаване на информираността на населението (подрастващи и потребители) в серия от: информационно-образователни дейности за деца в предучилищна и училищна възраст, изготвяне и разпространение на информационни материали, съдействие при провеждане на празници и събития, организирани от община Болярово, външна реклама и др.

3.2.3.7. Отработени масла и нефтопродукти

В общината не е изградена система за разделно събиране на отработени масла и нефтопродукти.

В изпълнение на изискванията на чл.17, ал.1, т.1 от *Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти* (ДВ, бр.90/2005 год., в сила от 01.01.2006 год.) кметът на Община Болярово следва да определи местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината. В обичайната практика в страната това са съществуващите на територията на общината бензиностанции,

които имат необходимото за това разрешение от контролните органи, както и специализираните за този вид дейност сервиси.

3.2.3.8. Луминесцентни лампи, негодни за употреба батерии и акумулатори

Негодните за употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак се третираат съгласно изискванията на *Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване*, приета с ПМС № 82 от 10.04.2006г.

На територията на общината няма условия за формиране на големи количества от подобен тип отпадък. Излезлите от употреба лампи се съхраняват временно в административните сгради. Общинският съвет не е взимал решение, насочено към организиране на пунктове за събиране на негодни за употреба батерии, акумулатори, луминесцентни лампи. Общината няма договор с фирма за разделното събиране, транспортиране и третиране им²⁵.

Като мярка в плана за действие към настоящата програма е включено поетапното организиране и прилагане на система за разделно събиране на луминесцентни лампи, негодни за употреба батерии и акумулатори.

Съгласно изискванията на чл.27, ал.1, т.1 и във връзка с чл.23, ал.1 от *Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори* (обн. ДВ, бр.58 от 15.07.2005г.) на територията на Община Болярово кмета определя места за разполагане на съдове за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори на територията на общината.

3.2.3.9. Излезли от употреба МПС (ИУМПС) и гуми

На територията на Община Болярово не е изградена система за разделно събиране и временно съхранение на излезли от употреба моторни превозни средства и гуми. Не съществуват площадки с подобно предназначение. Не са сключване договори с фирми за разделното събиране, транспортиране и обезвреждане на ИУМПС и гуми. Няма решение на Общинския съвет за въвеждането на организация на тази специализирана дейност.

С цел изпълнение нормативните разпоредби на чл.14, ал.1, т.1 от *Наредбата за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства* (обн. ДВ.

²⁵ По данни на община Болярово към 23.04.2014 (уведомително писмо № 15-00-15).

бр.104 от 26.11.2004г., посл. изм. ДВ бр. 29 от 8 април 2011 г.) като мярка в плана за действие на настоящата програма за управление на отпадъците е заложено създаването на ефективна организация за практическо изпълнение на Наредба №15 на община Болярово от 31.03.2010 г. за *Условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци* – в частта ѝ, касаеща разделното събиране, транспортиране и обезвреждане на ИУМПС и гуми.

Настоящата програма предвижда засилване на административния контрол от страна на общината и създаване на организация за ангажирането на собствениците на ИУМПС и гуми за предаването им директно на центрoвете за разкомплектоване. Отсъства необходимост от изграждането на самостоятелна площадка за събиране и временно съхранение на ИУМПС в пределите на общината.

3.2.3.10. Отпадъци от електрическо и електронно оборудване

На територията на Община Болярово до момента на разработване на настоящата програма няма изградена система за разделно събиране и временно съхранение на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

Тези отпадъци представляват сериозен проблем по територията на общината. На това основание е необходимо:

- Общината да влезне в договорни отношения с организация, притежаваща разрешително за събиране на електронно и електротехническо оборудване от бита. Това ще увеличи процента на оползотворените отпадъци и предаването им за рециклиране.
- Организиране на кампании за повишаване на степента на информираност на населението.

Изводи:

- В пределите на община Болярово функционира система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Системата е в начален етап и включва само две населени места. Обнадеждаващите начални резултати дават основание да се помисли за разширяване на системата с включване в нея на други населени места;
- Няма създадена система за разделно събиране на отпадъци от излезло от употреба електрическо и електронно оборудване. Не бива да се допуска създаването на нерегламентирани сметища с подобни отпадъци. Необходимо е вземане на решение на

общинско ниво за пренасочване на отпадъците към съответните организации, извършващи дейности по събирането и оползотворяването им (сключване на договор с подобна организация от страна на общината);

- Няма създадена система за разделно събиране на отпадъци от излезли от употреба МПС и гуми. Необходимо е пренасочване на отпадъците към центрове за разфасоване (сключване на договор с подобна организация от страна на общината).
- Няма създадена система за разделно събиране на отпадъци от луминесцентни лампи и негодни за употреба батерии и акумулатори. Необходимо е да се създадат условия за организиране на пунктове за събиране и временно съхранение във всички населени места, както и влизане в споразумение с организация, приемаща и оползотворяваща този отпадък.
- Необходимо е създаването на организация за събирането на негодните за употреба пестициди по територията на общината и преминаване към съхраняването им в ББ кубове за отстраняване на рисковете от замърсяване на почвите и водите.

3.2.4. Предварително третиране на отпадъци

Съгласно изискванията на чл. 38 на Наредба №8/2004г., с известни изключения, отпадъците, които се приемат на депа, трябва да бъдат подложени на предварително третиране. В съответствие с принципа “замърсителят плаща” отговорността за финансирането на предварителното третиране на отпадъците се поема от притежателя им или от лицето, което образува отпадъка. За смесените битови отпадъци отговорността за организирането и финансирането на предварителното третиране е на общинските администрации, тъй като лицата, които са образували битовите отпадъци (населението) заплащат за целта “такса битови отпадъци”, която постъпва в общинските бюджети.

Отговорността за предварителното третиране на строителните и производствените отпадъци е на притежателите им. В случай, че съответните притежатели не разполагат със собствени съоръжения, те могат да ползват срещу заплащане тези на общината или да предават за депониране предварително третирани отпадъци.

В съответствие с дефиницията по ал. 1, т. 21 от Наредба № 8/2004 г., за да бъде определена една операция с отпадъци като “предварително третиране”, тя трябва да отговаря на следните критерии:

- да е физичен, термичен, химичен или биологичен процес, включително сортирането;
- да променя характеристиките на отпадъците, с цел:

- да се намали обема им,
- да се намалят опасните им свойства,
- да се улесни по-нататъшното им третиране,
- да се повиши оползотворяемостта им.

Методите, които се използват за предварително третиране на отпадъците и степента, до която отпадъците трябва да бъдат предварително третирани, се определят с указания на министъра на околната среда и водите²⁶.

Предварително третиране на отпадъци, генерирани на територията на община Болярово, се прилага само за разделно събираните отпадъци от опаковки. То се реализира съгласно споразумението между общината и „БУЛЕКОПАК“ АД. Адресът на площадката за предварително третиране (оборудвана със съответната техника за третиране) е в град Елхово, УПИ XIII, кв. 55 (ДАП), ул. Търговска 161, община Елхово, област Ямбол.

„БУЛЕКОПАК“ АД не разполага със самостоятелна сортираща инсталация. В съответствие с прилаганата технология за третиране на разделно събираните отпадъци от опаковки, сметосъбиращите автомобили на „БУЛЕКОПАК“ АД се претеглят на електронна везна, след което следва ръчно сортиране по видове опаковки, като само стоманените опаковки се отнемат автоматично. След сортирането, всеки отделен вид хартия, пластмаса и различни метали се балират поотделно. Получените пресовани бали се складираат временно до извозването им до преработвателните предприятия.

Съгласно методиката за третиране на разделно събираните отпадъци от опаковки нерещиклируемите сред тях (с характер на битови отпадъци) се предават за обезвреждане чрез депониране на площадка, посочена от община Болярово.

В пределите на област Ямбол от 2009 г. функционира сепарираща инсталация с капацитет 100 000 т/год, изградена от дружество „ЕКОБУЛПАК“ АД, която обслужва общините Ямбол, Сливен, Стралджа и Средец. Няма налични договорености между „БУЛЕКОПАК“ АД и „ЕКОБУЛПАК“ АД относно възможността за сепариране на отпадъците, събирани разделно от други общини (в случая – община Болярово).

Оползотворяването на разделно събираните отпадъци от опаковки в община Болярово се извършва по линия на сключени договори между „БУЛЕКОПАК“ АД (партньор на общината в системата за разделно събиране) и преработвателни предприятия, притежаващи необходимите лицензи за дейности с отпадъци по чл.35 от ЗУО.

²⁶ Съгласно Ръководството за разработване на общински програми за управление на дейностите по отпадъците

3.2.5. Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

Европейската общност разглежда отпадъците като източник на замърсяване с нарастващо значение. Предвид това, правилната и подходящо планирана политика по управление на отпадъците може да допринесе, както за съхраняване на ограничените природни ресурси, така и опазване на околната среда, като по този начин съществено допринася за устойчивото развитие.

В законодателството и в политиката за предотвратяване и управление на отпадъците се прилага като приоритетен ред следната йерархия на отпадъците:

- Предотвратяване образуването на отпадъци;
- Оползотворяване на отпадъците чрез рециклиране, повторна употреба или извличане на вторични суровини и енергия;
- Обезвреждане на отпадъците.

3.2.5.1. Депониране

Независимо от усилията за прилагането на последователна и ефективна политика в сферата на дейностите по управление на отпадъците, в България депонирането все още е основен метод за обезвреждане на отпадъците.

Съгласно действащата в страната нормативна уредба депата се разделят на три групи в зависимост от типа на отпадъците, които се депонират в тях²⁷:

- депа за опасни отпадъци;
- депа за инертни отпадъци;
- депа за неопасни отпадъци, на които се депонират: битови отпадъци, неопасни отпадъци с друг произход (производствени, строителни и др.), устойчиви нереактивностпособни опасни отпадъци.

3.2.5.1.1. Общинско депо на община Болярово

До 2011 година община Болярово е използвала за депониране на наличните отпадъци общинското депо за неопасни отпадъци, разположено в местността „Пехливански ясак“, гр.Болярово, независимо, че депото официално е закрито през 2009 г. Състоянието на депото към периода на активната му експлоатация не отговаря на съвременните нормативни

²⁷ Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (ДВ бр. 83 от 24.09.2004 г).

изисквания²⁸. Отсъства функционално зонироване на площадката, липсват сформирани отделни участъци и клетки, не е изградена инфраструктура - пречиствателни съоръжения и инсталация за оползотворяване на биогаза. Наложително е закриването и рекултивацията му. За тази цел Общината работи по актуален проект (към 01.04.2014)²⁹, който се финансира със собствени средства³⁰.

Анализът на съвременното състояние на депото, приложен в документацията на работния проект по закриването му, показва, че депото не е изградено и не е функционирало съгласно изискванията на *Наредба № 6 /2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци*. Площадката на сметището се намира източно от гр. Болярово, на около 2 км от жилищната зона. Отпадъците заемат площ от 22,17 дка, от които 8,65 дка извън имота, отреден за сметище (13,52 дка). Обектът е разположен в левия склон на локално речно легло (Боляровско дере в басейна на река Поповска, ляв приток на река Тунджа). Преобладаващата част от отпадъците са смесени битови и малка част от тях – производствени и строителни отпадъци. Количеството на отпадъците възлиза на около 35 060 м³. Максималната височина на натрупване е до 9 м. Част от отпадъците са разпилени върху частни земеделски земи, граничещи с него. От депонирания отпадък са засегнати общински и частни имоти.

Сметището не притежава оборудване. Няма изградена ограда. Липсват системите за събиране и третиране на инфилтратата, управление на повърхностните води, улавяне и третиране на биогаз, мониторинг на замърсяването на околната среда и др. Няма доклад за ОВОС и документ за въвеждане в експлоатация, съобразно действащата нормативна уредба.

Площта за рекултивация е посочена на база предоставена скица № 8402/19.12.2012 г. и Заповед № РД-08-121/23.07.2009г. на Директора на РИОСВ гр. Стара Загора за преустановяване експлоатацията на общинско депо за неопасни отпадъци /битови и строителни/, находящо се на територията на община Болярово.

Техническото решение за закриване и рекултивация на сметището във фаза работен проект обхваща следните строително-монтажни дейности по реда на тяхното изпълнение³¹:

²⁸ Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (обн., ДВ бр. 81 от 17.09.2004г.).

²⁹ Договор за закриване и рекултивация на съществуващото сметище в гр. Болярово, община Болярово, № SGP13-BLRVO-O-E-004.00 от 21.08.2013 между община Болярово и „ЕС ДЖИ ПРОЕКТ“ ЕООД.

³⁰ Протокол №28 от заседание на Общинския съвет от 16.12.2013.

³¹ По данни от Работен проект за закриване и рекултивация на съществуващото сметище в гр. Болярово, община Болярово, № SGP13-BLRVO-O-E-004.00 от 21.08.2013 между община Болярово и „ЕС ДЖИ ПРОЕКТ“ ЕООД

1. Прибутване на местни отпадъци и замърсени земни маси за освобождаване на допълнително заети терени, извън отредената площадка за депо и освобождаване на място за изграждане на подпорната стена – в размер на 30 980,0 м /на място остават 9020,0 м³ /;

2. Оформяне тялото на отпадъците и рекултивация на сметището, които включват:

- Изграждане на подпорна стена от габиони по северната страна на депото;
- Планиране на откосите на тялото на депото;
- Техническа рекултивация на повърхността на отпадъците върху площ 8 625 м²;
- Почистване на площи извън купола на депото в размер на 16,47дка;
- Отводнителни канавки за повърхностни води;
- Изпълнение на биологична рекултивация – затревяване;
- Премахване на щетите, нанесени на околните терени при СМР на обекта.

Предвидена е и допълнителна техническа рекултивация на терена в зоните с отстранени замърсени почви с размер 6,71 дка посредством хумусен слой от 0,30 см. След техническата рекултивация ще бъде извършена биологична рекултивация с цел укрепване на почвената повърхност и намаляване на почвената ерозия на хумусния слой. Площите за биологична рекултивация имат размер от 7,66 дка сметище (откосите на отпадъчното тяло).

Теренът ще се рекултивира за начин на трайно ползване пасище-мера.

Факт е, че в пределите на общината съществува практика от страна на населението за изгарянето на отпадъците върху локалните нерегламентирани сметища или при инцидентно формирани по-големи количества отпадъци. Това е нежелана практика, с потенциал за замърсяване на почвите, повърхностните и подземните води, въздуха и създаваща предпоставки за възникването на пожари. При наличието на по-високо обществено съзнание в тази насока и при функционирането на гъвкава система на сметосъбиране и сметоизвозване, този проблем може да бъде отстранен. По-голямата част от тези отпадъци са биоразградими отпадъци от домакинства и от личното стопанство, което още веднъж показва, че определящо значение за ефективното управление на отпадъците в община има въвеждането на система за биологично третиране.

3.2.5.1.2. Регионално депо за неопасни отпадъци - Елхово

Понастоящем община Болярово използва Регионалното депо за неопасни отпадъци, разположено в местността Карабатак в землището на с.Добрич, община Елхово (кв. 69 УПИ I 96007). Депото обслужва общините Елхово и Болярово, партньори в изграждането на регионална

система за управление на отпадъците, на основание чл.19а (2)от ЗУО и решения № 365/27/16 по протокол №27/23.10.2009 г. на ОбС Елхово и решение № 240 от 30.09.2009 на ОбС Болярово³².

Депото има проектна площ от 58, 30 дка и се състои от две клетки: клетка №1 - изградена и №2 - неизградена. Обектът приема битови и производствени отпадъци³³.

Оператор на инсталацията е община Елхово съгласно издадено от МОСВ комплексно разрешително № 134/2006 г. С решение на ОбС Елхово № 365/27/16 по протокол №27/23.10.2009 г. е обособено звено към местната дейност "Чистота", отговарящо за експлоатацията на РДНО Елхово.

Общият капацитет на инсталацията по комплексно разрешително е 56 705 тона³⁴. Производствения ѝ капацитет съгласно комплексното разрешително (КР) е както следва³⁵

Табл. 5.2.5.1.1.

Инсталация	Позиция на дейността по Приложение №4 на ЗООС	Капацитет съгл. КР (тон/денонощие)	Капацитет съгл. КР (тон/годишно)	Капацитет съгл. КР (тон)	Количество депонирани отпадъци (тон) 01.01.2012 г. до 31.12-2012г.
Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Елхово и Болярово	5,4	7,81	2835	56 705	
Клетка №1				26 090	1 723,92
Клетка №2				30 615	

В съответствие с предварителните проучвания полезният обем на депото е около 248 000 m³ със срок на експлоатация 17 години.

В съответствие с поетите ангажименти по споразумението, община Болярово е длъжна:

1. Да участва с финансови средства съгласно чл.66 (1) т.3 от ЗМДТ, необходими за периода на експлоатация на I-ва клетка, както и в следствие на въздействието на непреодолими сили (природни бедствия, свлачищни процеси и други от подобен характер) в размер на процентното съотношение, изчислено на базата на количеството депониран отпадък;

2. Да заплаща необходимите средства за третиране и обезвреждане на отпадъците;

³² Съгласно Споразумения за сътрудничество с цел управление на отпадъците на РДНО на общините Елхово и Болярово в землището на с. Добрич.

³³ Комплексно разрешително №134/2006, на основание чл.120 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл. 16, ал.1 от Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (ПМС № 62/12.03.2003г., изм. и доп. С ПМС № 278/20.12.2005г.).

³⁴ Данни за състоянието на регионалните депа в експлоатация към 08.02.2011, МОСВ.

³⁵ По данни на Годишен доклад по околна среда за изпълнение на дейностите, за които е предоставено Комплексно разрешително №134/2006, Елхово 2013.

3. Да акумулира средства за закриване и мониторинг на РДНО съгласно чл.66 (1) т.3 от ЗМДТ в размер на процентното съотношение по т.1, включващи поддържането, както и ликвидирането на щетите, нанесени на съоръженията, обслужващи депото.

План сметката на разходите по поддържането на депото се изготвя ежегодно преди утвърждаването на План сметките на общините за определяне на такса смет. Разходите включват:

- Поддържане на работен персонал;
- задължителен мониторинг на въздух, води и почви;
- Разходи за издръжка (енергия, вода, ремонти, застраховки и др.);
- Транспортни разходи;
- Разриване и уплътняване на депонираните отпадъци, пробутване с пръст.

Извършва се собствен мониторинг съгласно условията, залегнали в комплексното разрешително за експлоатация на депото. Той включва:

- Мониторинг на въздух (два газови кладенеца);
- Мониторинг на води, вкл. мониторинг на работата на ПСОВ, на смесен поток отпадъчни води и на подземни води (в не по-малко от 3 наблюдателни сондажа);
- Мониторинг на почви (в три пункта).

Съгласно споразумението между двете общини числеността на персонала, необходим на експлоатацията на съоръжението е:

- 1 ръководител;
- 3 души охрана;
- 1 оператор на булдозер и шофьор на МПС за превоз на персонала;
- 1 оператор на кантар.

3.2.5.2. Термично третиране – изгаряне

На територията на Община Болярово няма действащи инсталации за термично третиране на отпадъци и няма предпоставки за изграждането на подобна, поради ограниченото количество образувани такива.

3.2.5.3. Биологично третиране – компостиране, анаеробно третиране и механично – биологично третиране

Биологичното третиране е основният алтернативен на депонирането метод за третиране на биоразградимите отпадъци под формата на компостиране. Компостирането представлява ускорен процес на естествено разлагане на органични материали в контролирана среда (дозирание на съотношението C/N между 25/1 до 30/1 като основна хранителна среда за микроорганизмите, поддържане на необходимата влажност - 50-60% - и аерация на компоста: подаване на кислород, необходим за метаболизма на аеробните микроорганизми, участващи в компостирането, чрез машинно разбъркване).

Във връзка с прилагането на изискванията за ограничаване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, този метод следва да намери широко приложение по територията на община Болярово. Важен фактор в тази насока е обстоятелството, че органичните отпадъци формират основната част (около 80%) от отпадъците в общината. Приемането на метода за биологично третиране като съставна функционална част от системата за управление на дейностите по отпадъците в общината би помогнало за:

- Намаляване на количеството на депонираните отпадъци, което освен екологичен има и финансов аспект (с намаляване на данъчната тежест върху населението);
- Ограничаване на възможността от възникване на нерегламентирани сметища и подобряване на качествата на околната среда;
- Отстраняване на негативната практика по изгаряне на отпадъците, практикувана в селата;
- Увеличаване на степента на оползотворяване на биоразградимите отпадъци, в т.ч. за нуждите на общината при рекултивация на стари сметища, нарушени терени и обекти, или за целите на земеделската практика и горското стопанство под формата на обогатени торови смесици и др.

През 2003-2004 година е реализиран пилотен проект за компостиране от общините Болярово, Елхово и Тунджа. Проектът е осъществен по Програмата за техническо побратимяване между български и американски общини - IV фаза. Той е реализиран с помощта на Международната асоциация на градските управи на САЩ и Фондацията за реформа в местното самоуправление с финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие.

В резултат на този пилотен проект в трите общини са изградени общо 7 площадки за компост. Две от тях са в гр.Болярово. Разположени са в пределите на общинското сметище, което е било в активна експлоатация към този период. Крайният продукт от биологичното третиране е компост. В материалите по проекта няма данни за формирания биогаз, както и за предвиждани условия за оползотворяването му.

В рамките на проекта са проведени обучение на експерти от общините и разяснителна кампания сред населението относно ползите от компостирането. Готовият компост се реализира в личните стопанства, и в частност - от тютюнопроизводители в Община Болярово, в горското стопанство за залесителни мероприятия, за рекултивация на стари сметища.

Към настоящия момент площадките за компост се поддържат от Община Болярово. Няма наблюдения за количествата биоразградими материали върху тях. Няма разработени проекти за експлоатацията на наличните или организирането на нови площадки в общината³⁶.

Благоприятните резултати дават основание за разширяване прилагането на биологичното третиране в пределите на общината. Това е заложено и в целите за развитие на областно ниво – сред ключовите проекти за периода 2014 – 2020 е изграждането на площадки за компостиране в по-големите населени места на община Болярово - гр. Болярово, с. Мамарчево, с. Стефан Караджово, с. Воден, с. Г. Крушево, с. Попово, както и насърчаване използването на биогаз³⁷.

3.2.5.4. Други методи – физическо и/или химическо обезвреждане и др.

На територията на Община Болярово няма инсталации за изгаряне или физикохимично обезвреждане на отпадъци.

3.2.5.5. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

Приоритетна задача както в Общинския план за развитие на община Болярово, така и в настоящата програма в частност, е ликвидирането, санирането и рекултивацията на нерегламентирани сметища. През 2011 под контрола на РИОСВ Стара Загора на територията на община Болярово са закрити 12 нерегламентирани сметища на обща площ от 8,5 дка. Независимо от това, в общината не е създаден регистър на ликвидираните депа, който да подпомогне контрола върху обективното им състояние и организирането на съответните навременни мерки за предотвратяване на новото им натоварване.

³⁶ По информация на община Болярово към 23.04.2014, уведомително писмо №15-00-15.

³⁷ Стратегия за развитие на област Ямбол, 2014-2020.

В тази връзка е необходимо създаването на регистър на нерегламентираните сметища и прилагането на строг общински контрол за предотвратяване вторичното натоварване на почистени терени или създаването на нови локални замърсявания. В случаите на умишлено нарушаване на съответната организация по управлението на отпадъците, трябва да се прилагат санкциите, предвидени в закона. При възникване на сметище трябва да се вземат необходимите мерки за неговото своевременно закриване. В общината се прилагат контролните и административно-наказателни разпоредби на *Наредба №2 на Общински съвет - Болярово за опазване на чистотата и околната среда в община Болярово*.

В гр. Болярово е разположено депо за съхранение на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност. Съхраняват се общо 103.700³⁸ кг, в т.ч. 59.000 кг твърди пестициди с неизвестен състав и 44.700 течни пестициди с неизвестен състав.

Необходимо е създаването на организация за събирането на негодните за употреба пестициди по територията на общината и преминаване към съхраняването им в ББ кубове за отстраняване на рисковете от замърсяване на почвите и водите.

Изводи:

- Основен подход за обезвреждане на отпадъците, генерирани в община Болярово е депонирането. За тази цел понастоящем се използва регионалното депо за неопасни отпадъци на общините Елхово и Болярово. Очаква се регионалната система да способна за ограничаване на нерегламентираните сметища, канализиране на отпадъчния поток и екологосъобразно обезвреждане и съхраняване на отпадъците;
- Старото общинско сметище в гр. Болярово следва да бъде saniрано и рекултивирано съгласно съвременните изисквания, с което да се предотврати нежеланото му вторично натоварване и трайно отстраняване на замърсяването на водите, въздуха и почвите в неговия обхват;
- Основна алтернатива на депонирането на отпадъци, с много благоприятна перспектива за развитието на община Болярово, е компостирането. Моделът е опробван и дава благоприятни резултати. В тази връзка е необходимо да се разработи система за компостиране с включване на повече населени места (организация по изграждане и поддържане на площадки, мотивация на населението, методика за оползотворяване на

³⁸ По данни на Изпълнителна агенция по околна среда, Регистър на складовете и съхраняваните в тях негодни за употреба пестициди, 2012;

<http://eea.government.bg/pesticides/mapviewer.jsf?width=920&height=443>

компоста, разработване на условия за оползотворяване на отделения биогаз). Съществува потенциал и по отношение домашното компостиране.

- Общината следва да осъществява строг контрол върху състоянието на ликвидирани стари сметища, както и за ограничаване на практиката по изгарянето на отпадъци върху тях;
- Необходимо е създаването на организация за събирането на негодните за употреба пестициди по територията на общината и преминаване към съхраняването им в ББ кубове за отстраняване на рисковете от замърсяване на почвите и водите.

3.3. Администриране на дейностите по управление на отпадъците

3.3.1. Отговорни звена и лица за управлението на отпадъците в общинската администрация

В общинската администрация на община Болярово не е създавано самостоятелно звено за управление на отпадъците. В общината по щатно разписание е определена 0,5 щатна бройка в направление „екология“, което включва и отговорността за дейностите по управление на отпадъците. В общинската администрация в управлението на дейностите по отпадъците са ангажирани³⁹:

- Заместник-кмет;
- Началник отдел „Управление на собствеността и териториалното устройство“;
- Специалист „Екология“.

Подготовката на нормативните документи на местно ниво, касаещи околната среда и в частност отпадъците, се извършва от отдел „Управление на собствеността и териториалното устройство“, с определящото значение на специалиста по „Екология“ към него. Отделът оказва методическо съдействие на кметовете и кметските наместници на населените места в общината, изготвя или участва в⁴⁰:

- изготвянето на програми, стратегии и планове за устойчиво развитие по отношение на околната среда;
- разработването и провеждането на мероприятията, касаещи опазването и възстановяването на природата и екологичната политика на територията на общината;
- участва в оформянето и подсигурирането на финансовата обезпеченост на екологичните общински мероприятия и обекти;

³⁹ Организационна и управленска органиграма на Община Болярово, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/22>.

⁴⁰ съгласно Устройствения правилник на общинската администрация, община Болярово, 2012.

- въвежда и ръководи ефективна система за управление на отпадъците, чрез интегриран мениджмънт;
- подготвя договорите за дейността по сметопочистването, сметоизвозването, поддържането на депата за твърди отпадъци и осигурява контрол по същата дейност;
- координира дейността на общинската администрация в областта на екологията с РИОСВ, ХЕИ, ДВСК, РДНСК, РДВР, както и с неправителствените екологични и природозащитни организации и движения, научната общност, частните и държавни фирми, специалисти в областта на екологията;
- разяснява, предупреждава и осведомява широката общественост по отношение на всички дейности, намерения и последствия, спрямо компонентите на околната среда и проблемите, свързани с тях, чрез всички средства за масова информация.

Отделът изпълнява и редица контролни функции, част от които са:

- Контрол на екологичното състояние на общината;
- Контрол на мероприятията, касаещи опазването и възстановяването на природата и екологичната политика на територията на общината;
- Редовен контрол по опазване на чистотата и зелените площи, стопанисване на зелените площи от граждани, физически и юридически лица;
- Контрол по спазване на Наредба №2 на Общински съвет - Болярово за опазване на чистотата и околната среда в община Болярово;
- Контрол на санитарно-хигиенното състояние и опазване на околната среда на територията на общината;
- Контрол по спазване на Закона за опазване на околната среда и Закона за управление на отпадъците.

Действията на Общинската администрация в областта на управление на отпадъците достигат до гражданите на Община Болярово чрез публикации в медиите, чрез сесиите на Общинския съвет, чрез публични събрания. Усилията на Ръководството на Община Болярово в предстоящия период (2014–2020 г.) се насочват към повишаване на културата на населението относно опазване на околната среда и по-конкретно намаляване на количеството на отпадъците и тяхното екологосъобразно събиране и обезвреждане.

Общинска администрация ежегодно попълва информационни карти за Териториално статистическо бюро и РИОСВ за количествата битови и строителни отпадъци, събрани на

територията на общината. В Общината се получават информационните карти от притежатели на опасни отпадъци.

3.3.2. Общинска комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите за отпадъците

В община Болярово функционират три постоянни общински комисии. Проблемите, свързани с поддържането и опазването на околната среда, се разглеждат от общинска комисия (в 5 членен състав), отговорна едновременно за бюджет, финанси, общинска собственост, икономика, благоустрояване, инфраструктура, околна среда. Дейността ѝ се регламентира от *Правилник за организацията и дейността на Общински съвет Болярово, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация - 2011 – 2015 година.*

3.3.2.1. Местна нормативна уредба с отношение към управление на отпадъците

Общинската администрация работи по следните нормативни документи, имащи отношение към дейностите по отпадъците:

- Наредба №2 за опазване на чистотата и околната среда в община Болярово;
- Наредба №15 за условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на територията на община Болярово;
- Програма за опазване на околната среда в Община Болярово, 2014-2020 гг.;

3.3.2.2. Сътрудничество по отпадъците с другите общини

Община Болярово е партньор на община Елхово по експлоатацията на регионалното депо за неопасни отпадъци в землището на с.Добрич, община Елхово. Оператор на инсталацията е община Елхово. Обектът е под контрола на РИОСВ – Стара Загора.

3.3.2.3. Контролно звено в рамките на община Болярово

Контролно звено в рамките на общината относно управлението на дейностите по отпадъците няма. Контролът по спазването на *Наредба №2 за опазване на чистотата и околната среда в община Болярово* се възлага на определени със заповед на кмета специалисти от общинската администрация на община Болярово, Районно полицейско управление Елхово, на Районна противопожарна охрана, на кметовете и кметските наместници

на населените места. Съгласно чл.8, ал.1 на Наредба №2 на нарушителите на наредбата се налагат наказания: 1.Глоба по квитанция до 20 лв.; 2.Глоба от 20 лв. до 500 лв. с акт за нарушение.

По данни на община Болярово за периода 2011-2014 е съставен само един акт за произведено нарушение на Наредба №2 и наложена глоба от 20 лв.

Изводи:

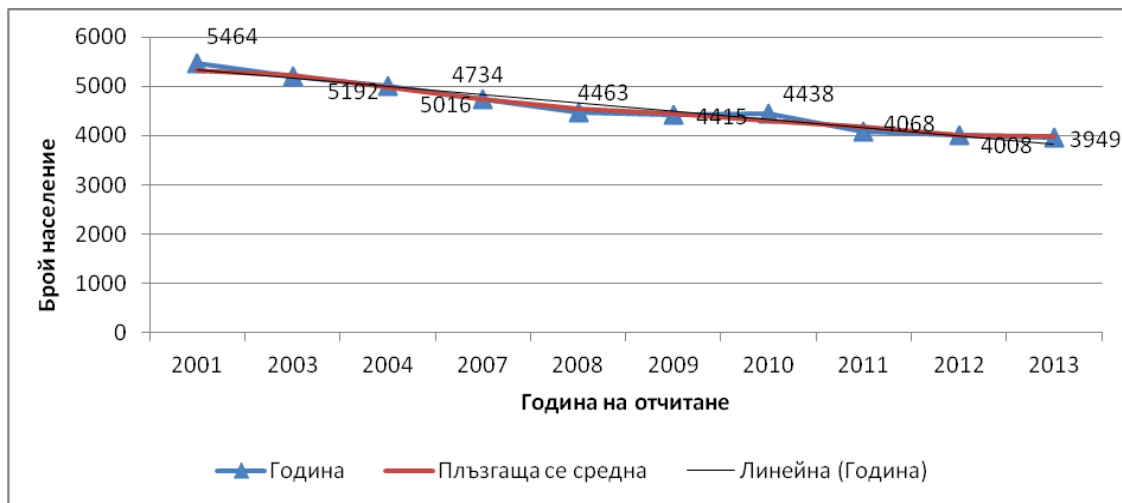
- В община Болярово е налице необходимата нормативна база за реализация на дейностите по управление на отпадъците;
- По дейностите по управление на отпадъците в общината работят ограничен брой специалисти от общинската администрация, което не дава възможност за поддържането на изчерпателна база данни за генерираните отпадъци по територията (количества, вид, териториална локализация). Това може да затрудни необходимия контрол върху тяхното обезвреждане и прилагането на нормативните решения за управлението им.

3.4. Проучване, прогнозиране, планиране

3.4.1. Прогноза за броя на населението

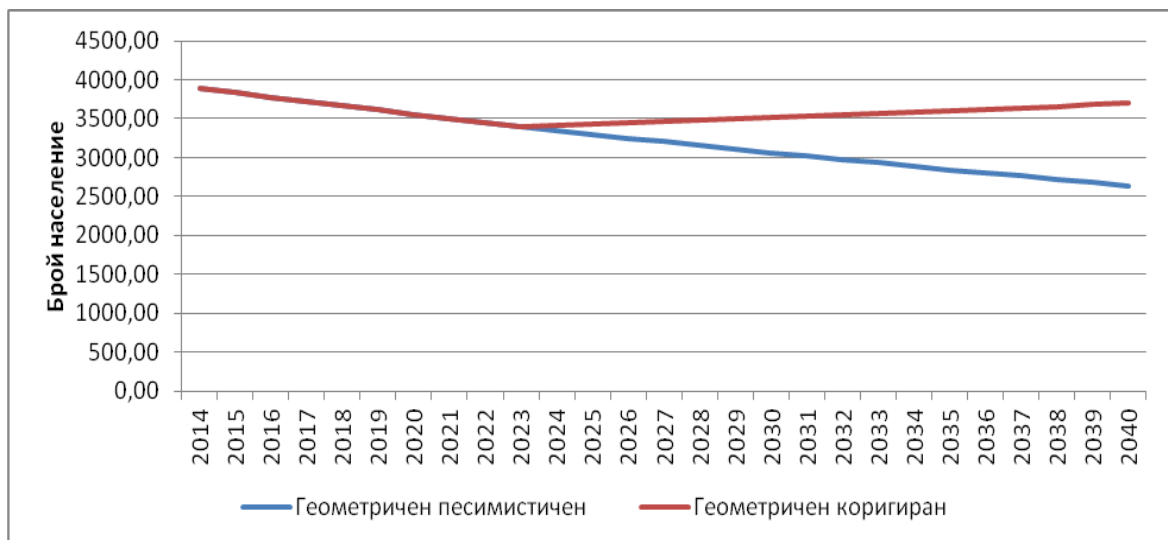
Прогнозата се основава на няколко основни допускания, отчитани в различните методи. В литературата не съществува установен метод, който напълно да гарантира точността на демографските прогнози. Процеса е комплексен и зависи от много фактори, някои от които са по-лесно прогнозируеми, като нивото на раждаемост, смъртност и продължителност на живота, тъй като преди всичко зависят от установените социално-психологични навици и здравеопазването. Други фактори, като миграциите зависят от редица други величини, предимно със социално-икономически характер. Именно на тях се дължи резкия спад в броя на населението на общината за периода между последните две преброявания 2001 и 2011г. Общината се намира близо до Ямбол (60.0 км) и Бургас (63.0 км), но не се ползва от пазарните им функции поради слабата обвързаност на икономическите дейности в селищната мрежа с техния профил, налице са трудови миграции на младото население със запазване на постоянното местожителство в общината, но реална реализация в Ямбол и Бургас. Така трудовите миграции към установените пазарни центрове, се превръщат в стимул за емиграция от гледна точка на постоянното население, независимо, че икономически на територията на общината функционира важна земеделска и животновъдна дейност.

Брой на населението на община Болярово за периода 2001-2013*г. /*прогнозна/

Източник: ТСБ – Ямбол

Прогноза за броя на населението на община Болярово до 2040г.

Резултати:

Песимистичен вариант: 2040 – 2640,44 души

Коригиран вариант: 2040 – 3696,27 души

Определянето на степента на промяна на населението може да се извърши посредством всеки две точки, тъй като нивото на промяна ще зависи от броя години, които се включват в периода. Тъй като нашата прогноза се изчислява за 26г. период, ще вземем за базов последния 12 годишен период с начало 2001г. и край 2013г.

Изчисляването на темпа на промяна се извършва в условията на две основни допускания. Първо, темпа на промяна за последните 12 години се разпределя равномерно за целия 12 годишен период. Въпреки това, фигурата показва, силна отрицателна тенденция за целия период от 2001 до 2013г., поради това се допуска, че текущата тенденция на рязко

намаляване на населението за периода от последните две преброявания 2001-2011 (25,54%) се дължи в много по-голяма степен на външни възможности – емиграция на население, отколкото на влошени репродуктивни показатели и продължителност на живота. Второ, очаква се броя на населението да намалява със същия темп както в миналия период, но е необходимо да отчетем миграционния фактор. Изчисленията на база последния темп на промяна, ще представляват песимистичния вариант на прогнозата, при който броя на населението към 2040г. е 2640,44 души.

За да предотвратим прогноза базирана единствено на негативния демографски план от последния период 2001-2013г., е необходимо да отчетем, вероятността от забавяне на темпа на намаляване на населението, а също така и да допуснем минимален темп на нарастване в неговия брой. За целта получения темп на промяна, ще коригираме с темп близък до нула, но положителен за периода след 2024г., когато редица демографски и социално-икономически показатели, ще бъдат значително променени в положителна посока. Поради това допускате, минимален темп на нарастване на броя на населението от 0,05% на годишна база. В периода на най-голям темп на нарастване 1965-1985 темпа е имал стойност от около 0,12 или 12,00%. В този случай оптимистичната прогноза предвижда население от 3696,27 души към 2040г.

3.4.2. Прогноза на генерираните отпадъци

С оглед на прогнозата за намаляване на броя на населението в средносрочен план, се очаква количеството отпадъци да не нараства значително, а да запази нива близки до сегашните, но с възходящ темп. Аргументите в тази посока са свързани със следните допускания:

- постепенно подобряване на социално-икономическото състояние на жителите и свързаното с това нарастване на потреблението на стоки – битови отпадъци;
- общината има намерението да реализира проекти ориентирани към развитието на туризма, което е фактор за генерирането на отпадъци – битови отпадъци;
- привличането на инвеститори в който и да било сектор от икономиката е свързано с генерирането на отпадъци. За плановия период 2014-2020г. община Болярово очаква нарастване дела на инвестициите на територията на общината – строителни отпадъци, индустриални отпадъци, биологични отпадъци;
- всички проекти на общината свързани с подобряването на публичната инфраструктура в плановия период 2014-2020г. ще генерира допълнително количество - строителни отпадъци.

3.5. Финансиране на дейностите по управление на отпадъците

Съгласно Чл. 19 от Закона за управление на отпадъците, общинският съвет приема заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси. Чл. 69-71 от Закона за местните данъци и такси регламентират реда и възможните начини за определяне на таксата за битови отпадъци (ТБО).

Приходи, разходи, размер на ТБО

Болярово	2002	2003	2004	2005	2006
Планирани приходи от ТБО	-	-	-	--	-
Разходи	-	-	-	-	-

..... % от приходите са от граждани, а % от юридически лица.

Разходите за сметопочистване, сметосъбиране и сметоизвозване, и депониране са в съотношение .../.../... в %. Разходите за човек през 2013г. са в размер на

За да се постигнат изискванията на законосъобразното третиране и обезвреждане, приходите от ТБО е необходимо да нарастват, за да покриват както оперативните, така и инвестиционните разходи.

4. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Общинска администрация на община Болярово се ангажира да допринесе за въвеждането и ефективното функциониране на интегрирана рамка за управление на отпадъците в общината, което да способства за устойчивото ѝ развитие и да формира конкретни положителни резултати в посока на:

- ограничаване на количествата отпадъци и на негативното им влияние върху околната среда,
- оползотворяването им в качеството на ресурси за намаляване на натиска върху естествените природни ресурси,
- стимулиране на инвестициите в сектора,
- увеличаване отговорностите на замърсителите и съпричастността на населението.

Настоящата програма се придържа към европейските принципи и националните цели в сферата на дейностите по управление на отпадъците. Конкретните задачи по изпълнението ѝ са формулирани въз основа на анализа на съвременната практика по управление на отпадъците в община Болярово и идентифицираните проблеми и слабости.

Общинската програма по управление на отпадъците на община Болярово е ориентирана в подкрепа на устойчивото развитие на общината, за опазване на природния капитал на общината, за перспективно стопанско развитие и поддържане на благоприятна среда за живот на местното население.

Идентифицирането на стратегическите цели за бъдещото управление на отпадъците е извършено въз основа на анализ на съществуващите проблеми и при отчитане на изискванията за съответствие с националното законодателство.

Програмата си поставя следните стратегически цели за управлението на отпадъците в периода 2014 - 2020 г.:

1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците.
2. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци.
3. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците.
4. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците.
5. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци.

6. Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта на управление на отпадъците на местно ниво, чрез разработването на различни местни нормативни наредби, правилници и други;
7. Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците;
8. Укрепване административния капацитет по управление на отпадъците в общинската администрация, чрез създаването например на инспекторат, назначаване на допълнителни експерти по околна среда в общинската администрация и други;
9. Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителят плаща”, чрез въвеждането на интегрирано управление на отпадъците;
10. Участие на обществеността в решаването на проблемите свързани с управлението на отпадъците.
11. Предприемане на адекватни мерки и действия за управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство.

4.1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците

Ограничаването на количествата на генерираните отпадъци е един от основните приоритети на настоящата програма, независимо че според предварителните анализи в общината няма предпоставки за нарастване на количествата в бъдеще, а реално формираните отпадъци са до 50 % от националната норма за този функционален тип общини. За тази цел усилията на общината трябва да се насочат към предотвратяване образуването на отпадъци при източника.

Анализът, на който се основава настоящата програма, показва, че над 80% от генерираните отпадъци имат органичен произход от домакинствата и личните стопанства. Следователно, мерките, заложи в програмата са ориентирани предимно към населението като производител и потребител на хранителни продукти:

- Провеждането на периодични разяснителни кампании за увеличаване на информираността на населението относно възможностите за оползотворяване и обезвреждане на битовите отпадъци;
- Промяна на покупателните навици и нагласи, както и тези по отношение изхвърлянето на отпадъци;
- Провеждане на контрол от страна на общината за изпълнението на мерките, залегнали в Наредба № 15 от 31.03.2010 г. за *Условията и реда за изхвърлянето, събирането,*

включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на Община Болярово.

По отношение на производителите това означава използването на съвременни технологии и разработване на продукти, за създаването на които се изискват по-малко суровини (вода, енергия, дървесина, хартия, стъкло и други консумативи) и след употребата на които да се образуват по-малко отпадъци.

Ограничаване количествата на отпадъците е резултат от прилагането на комплекс от дейности, които имат дългосрочна перспектива. За община Болярово постигането на добри резултати в тази насока е възможно при умело интегриране на административни (засилен общински контрол) и организационни мерки (системи за оползотворяване/компостиране, разделно събиране, рециклиране и др.).

Анализите върху съвременната дейност на общината във връзка с отпадъците и върху условията на финансирането ѝ не дават основание за въвеждане на промени в таксата битови отпадъци и увеличаване на данъчната тежест. Това обаче изисква създаването на условия за ефективно оползотворяване на наличните постъпващи средства в бюджета на общината по това перо и оптимизиране на разходването им, а именно:

- Оптимизиране разходването на такса “битови отпадъци” и заделяне на средства за покриване на дейностите по разделното събиране на строителни и опасни отпадъци и бъдещите разходи за третиране на битовите (компостиране) и строителните отпадъци (обезвреждане).
- Провеждането на изследвания относно калоричността на битовите отпадъци от органичен произход, което да послужи при вземането на решения за тяхното оползотворяване чрез изгаряне или компостиране;
- Въвеждането на система за ясна отчетност на количествата и типа на събираните, транспортираните и депонираните на РДНО - Елхово битови и строителни отпадъци от община Болярово;
- Въвеждането на система за отчетност на отпадъци от почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване, защото те могат да представляват интерес в качеството им на зелени (биоразградими) отпадъци - продукти за компостиране.
- Осъществяването на ефективен контрол върху условията на реализиране на нови инвестиционни намерения в обхвата на общината (особено в направленията ВЕИ,

хидроинженерни съоръжения, туризъм и др.) и спазване на ангажиментите от страна на инвеститорите по реализирането на собствен мониторинг, събиране и обезвреждане на формираните количества отпадъци.

Очаква се в близките години след влизането в експлоатация на пречиствателни съоръжения за отпадни води, в пределите на общината да се генерира нов отпадък – утайки от пречиствателни съоръжения. Настоящата програма включва мерки, насочени към:

- Създаване на предварителна организация за бъдещото оползотворяване на утайките за целите на земеделската, горската практика или в дейностите по възстановяване на нарушени терени.

4.2. Битови отпадъци

Ограничаването на количествата им пряко зависи от разширяването на териториалния обхват на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и от използването на натрупания положителен опит с компостирането (пилотен проект в гр. Болярово) за разширяване и утвърждаване на тази практика като водеща форма на оползотворяване на органичните отпадъци в общината.

4.3. Производствени отпадъци

Всички предприятия имат задължения за оползотворяване и рециклиране на възможно най-голям процент от производствените отпадъци. Предвид на характера на производствената дейност (предимно в хранително-вкусовата промишленост) формираните отпадъци са главно органични и подлежащи на оползотворяване и рециклиране. По-малък е дела на отпадъчните пластмаси, стъкло, хартия и картон, черни и цветни метали. Отпадъците следва да се преработват на място или се предават за преработване на други предприятия или фирми, извършващи търговска дейност с отпадъци.

4.4. Строителни отпадъци

Над 50% от формираните отпадъци в общината се определят като неорганични и инертни без налична информация за техният произход. Делът на физическите лица, генериращи строителни отпадъци (главно при ремонт на жилища) е незначителен, но гражданите най-често изхвърлят строителните си отпадъци в и до съдовете за битов отпадък, или пък на незаконно възникнали сметища. Строителните отпадъци получени от разрушаването на сгради и пътища, както и от строителство на нови такива до момента не се преработват с оглед повторното им използване.

На това основание настоящата програма предвижда засилен контрол от страна на общината за прилагане на изискванията на Наредба №15 от 31.03.2010 г. за *Условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на Община Болярово*, включително:

- Контрол върху спазването на Наредба №15 Раздел V относно *Организация на дейностите по третиране на строителни отпадъци и излишни земни и скални маси* в община Болярово и при необходимост налагане на санкции;
- Въвеждане на система за събиране на строителните отпадъци и земните маси;
- Своевременно почистване и възстановяване на терени, замърсени със строителни отпадъци;
- Поддържане на регулярна документация относно количествата строителни отпадъци, постъпващи от община Болярово към РДНО Елхово.
- Създаване на организация за използването на земните маси, формирани при строителни, изкопно-насипни и минно-добивни дейности. Те следва да се използват за изравняване и запълване на нарушени терени, за запръстване на почистени нерегламентирани сметища и други дейности по поддържане на терените в общината.

4.5. Опасни отпадъци

В община Болярово няма условия за генериране на големи количества подобни отпадъци, но липсата на организация по събирането и обезвреждането на излезлите от употреба и негодни МПС, гуми, електроуреди, оборудване, както и отпадъците от бензиностанциите, местните авторемонтни работилници и др. могат да породят проблеми. На това основание в програмата се придвиждат мерки за предприемането на конкретни действия за въвеждане в общината на системи за управление на специфични потоци отпадъци.

4.6. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

Тази дейност би довела до намаляване на общото количество отпадъци, постъпващи за депониране и ще способства за намаляване на натиска върху естествените природни ресурси на общината.

Формулирането на количествени цели за рециклиране и оползотворяване, засягащи определени приоритетни потоци отпадъци като отпадъци от опаковки, биоразградими отпадъци, опасни отпадъци (отработени масла, акумулатори, излязло от употреба оборудване), утайки от

пречиствателни станции и отпадъци от строителството и изкопните работи може да бъде практическа мярка за налагане на рециклирането/ оползотворяването тези отпадъци и формирането на качествени резултати в управлението на отпадъците в община Болярово.

Към настоящия период приоритет е разделното събиране, рециклиране и оползотворяване (под формата на обогатени торови смеси или земни маси за рекултивация) на материалите са повторната им употреба пред енергийното им оползотворяване (чрез изгаряне).

Въвеждането на разделно събиране при източника на генериране на отпадъци ще доведе до увеличаване количествата на събираните фракции. На това основание приоритет на настоящата програма е поетапното въвеждане на схеми за разделно събиране или териториално разширяване на съществуващи схеми за следните групи отпадъци, което включва влизането на общината в споразумения със специализирани фирми за събирането, транспортирането и рециклирането на съответните отпадъци:

- отпадъци от опаковки и други битови отпадъци, (вкл. отпадъци от офиси, административни сгради и учреждения) подходящи за рециклиране (отпадъци от хартии и картони, пластмаси, метали и др.) – разширяване на нововъведената система за разделно събиране на отпадъци от опаковки в гр. Болярово и с. Мамарчево, с включването на три допълнителни населени места – селата Стефан Караджово, Голямо Крушево, Попово;
- биоразградими отпадъци от домакинствата и заведенията за обществено хранене – изграждане на система за биокомпостиране, включваща по-големите населени места на община Болярово - гр. Болярово, с. Мамарчево, с. Стефан Караджово, с. Воден, с. Г. Крушево, с. Попово, вкл. програма за пилотно въвеждане на домашно биокомпостиране;
- опасни отпадъци от бита, масово разпространени опасни отпадъци, като отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори, люминесцентни лампи и др.
- излезли от употреба моторни превозни средства и негодни за употреба автомобилни гуми;
- отпадъци от строителство и разрушаване на сгради, земни маси от изкопни или добивни дейности;

4.7. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците

Изпълняването на тази цел е от определящо значение за ефективността на съвременната практика по управлението на отпадъци в общината. Това се свързва със съгласуваното изпълнение на няколко задачи:

- адекватно разделяне на опасните от битовите отпадъци при източника и недопускане на депонирането им в общото количество;
- създаване на условия за временно съхранение на недопустимите за депониране като част от общото количество отпадъци;
- влизане в споразумение със специализирани фирми, лицензирани в събирането и транспортирането на специфични потоци отпадъци;
- поддържане на гъвкавата система за събиране и транспортиране на битови отпадъци в съответствие с наличните потребности в общината и факторите: брой население, гъстота на населението, териториално разположение на селищата, транспортна достъпност до планинските селища, отдалеченост от Регионалното депо – Елхово, планове за развитие на инфраструктурата и др.

С Наредба № 8/24.08.2004г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците са въведени изисквания за поетапно намаляване количеството на депонираните биоразградими отпадъци и забрани за депониране на течни отпадъци, отпадъци, определени като експлозивни, оксидиращи, лесно запалими или запалими и излезли от употреба гуми.

Общинската администрация на община Болярово трябва да предвиди мерки за отделянето на тези отпадъци от общия обем на събираните битови отпадъци, както и да организира предаването им за оползотворяване или обезвреждане на специализирани и лицензирани за тази дейност фирми, съгласно изискванията на ЗУО. В пределите на община Болярово няма условия за формирането на големи количества от специфични потоци отпадъци (предимно опасни или излезли от употреба МПС, оборудване и др.). При съвременните условия е икономически необосновано отделянето на средства за изграждане и поддържане на постоянни пунктове за събирането на подобни отпадъци

На това основание настоящата програма предвижда създаването на условия за отделянето на посочените отпадъци от смесените битови отпадъци и предаването им за оползотворяване или обезвреждане посредством:

- организирането на периодични кампании (до 2 пъти годишно) и организирането на временни пунктове за предаване на опасни битови отпадъци – кутии от бои и лакове, разреждатели, опаковки от лекарства, батерии, акумулатори, части и компоненти от електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба автомобилни гуми;

- сключване на договори с лицензирани фирми за събиране и транспортиране на трудно рециклируеми и опасни отпадъци;
- ангажиране на лицата, изхвърлящи излезли от употреба МПС, за пренасочването им директно към специализирани пунктове на подобен тип отпадъци. Влизане в договореност с подходящ пункт за разкомплектоване;
- за биоразградимите отпадъци е възможно въвеждането на системи за разделно събиране чрез контейнери или чували, с оглед тяхното последващо компостиране.

Разходите за изграждането и експлоатацията на системата за разделно събиране ще се покриват от такса „битови отпадъци” и друг вид финансиране.

Успехът на системата за разделно събиране на отпадъци зависи преди всичко от заинтересоваността и съдействието на населението, поради което Община Болярово предвижда провеждането на информационни и разяснителни кампании.

4.8. Събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци

Усилията в тази насока ще бъдат насочени към:

- поетапно обновяване на наличния инвентар и осигуряване на съвременни контейнери за събиране (вкл. разделно) на отпадъците и съответното транспортно оборудване;
- поддържане на гъвкава система в честотата и маршрутите за събиране и транспортиране на отпадъци, вкл. събираните разделно;
- въвеждане на практики и системи за разделяне на рециклируеми материали, биоразградими отпадъци, едрогабаритни отпадъци и опасни отпадъци;
- подобряване на контрола по качеството на услугата на сметосъбиране;
- разработване на подходящи стратегии с цел информиране на обществеността по отношение управлението на отпадъците.

4.9. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците

Към момента на изготвяне на настоящата програмата депонирането е основен метод за обезвреждане на отпадъци на територията на Община Болярово.

Организирането на периодични кампании за събиране на опасни отпадъци от бита (батерии, акумулатори, луминесцентни лампи, малограмажни химически отпадъци, лекарства и др.) ще намали общото количество на опасни вещества, съдържащи се в потока на битовите отпадъци. По този начин ще бъдат намалени рисковете за съоръженията за обезвреждане на битови отпадъци (в случая РДНО Елхово).

4.10. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

Изпълняването на поставената цел има важно значение за община Болярово за преодоляване на проблемите със замърсяването на ценни ресурси, каквито са плодородните почви и пресните води.

В тази насока основен принос имат следните задачи пред общината:

- Закриване и рекултивация на общинското депо в гр.Болярово в съответствие с изготвения за това проект (към 21.08.2013);
- Създаване на регистър на ликвидирани незаконни сметища и провеждането на контрол върху състоянието им;
- Навременно идентифициране на възникнали нерегламентирани сметища и своевременното им почистване;
- Въвеждане на наказателни мерки за неизпълнение решенията на ОбС Болярово и Наредба №15;
- Подобряване на организацията по събирането и съхраняването на негодните препарати за растителна защита и преминаване към условия на съхранение в системата ББ куб (в наличната площадка в гр.Болярово) за предотвратяване на риска от замърсявания;

4.11. Правно регулиране на управлението на отпадъците на местно ниво

Управлението на отпадъците на местно ниво ще се осъществява чрез:

- изпълнението на Общинската програмата за управление на отпадъците;
- спазването на Наредбите, приети от ОбС Болярово, имащи отношение към опазване компонентите на околната среда.

4.12. Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците

Осигуряването на обективна и изчерпателна информация за образуването, съхранението, оползотворяването и обезвреждането на отпадъци е необходимо условие за осигуряване на планиране и контрол на дейностите по управление на отпадъците.

Функционирането на регионалната система на управление на отпадъците на общините Елхово и Болярово ще способства за контролирането на процесите и ясното им информационно обезпечаване.

При изпълнение на залегналите в настоящата програма мерки се очаква нарастване на постъпващата информация по отношение на:

- разделно събирани отпадъци от опаковки;
- разделно събирани опасни отпадъци;
- разделно събирани строителни отпадъци и земни маси;
- отпадъци, предназначени за депониране;
- оползотворени отпадъчни продукти в селското и горското стопанство в общината, за целите на рекултивацията и укрепването на терените.

4.13. Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците

За да се подпомогне изпълнението на законодателството, компетентните органи на общинско ниво се нуждаят от достатъчен и добре обучен персонал, ангажиран със:

- разработване и установяване на местно законодателство;
- разработване на политиката за управление на отпадъците, планиране и прилагането на местно ниво;
- упражняване на контрол, извършване на проверки и мониторинг на дейностите и инсталациите, образуващи и/или третиращи отпадъци;
- инициране и налагане на мерките по прилагане на законодателството;
- събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;

За да се гарантира наблюдението и контрола по спазване на изискванията за управлението на отпадъците, е необходимо ясно дефиниране на ангажиментите и правомощията на общинската администрация. В същото време специалистите, работещи в администрацията, трябва да бъдат ежегодно обучавани чрез участие в семинари, обучителни програми, повишаване на квалификацията и др. Тези дейности следва да бъдат заложи в ОПР Болярово 2014-2020г.

4.14. Прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителят плаща”

Увеличаването на средствата, предназначение за управлението на отпадъците ще гарантира изпълняването на набелязаните в настоящата програма мерки и ще подпомогне общината за трайно поддържане на добри резултати.

За тази цел е необходимо общината да:

- Разработи механизъм за стимулиране на местни инвеститори при условие, че те се ангажират с допълнителна дейност, надхвърляща преките им задължения спрямо националното законодателство – напр. за подпомагане на периодичните кампании по разделно събиране на опасни отпадъци;
- Засилване на контрола върху прилагането на Наредба №15 на ОбС Болярово и засилване на санкциите при необходимост;

4.15. Участие на обществеността

Участието на обществеността в цялостния процес на управление на отпадъците е от определящо значение за ефективността на системата. Отчитайки факта, че занижената екологична култура е причина за отсъствие на гражданска позиция спрямо чистотата в селищна среда и състоянието на околната среда е необходимо да бъде разработена образователна и комуникационна програма по проблемите, свързани с управлението на отпадъците, да което носи отговорност екологът на община Болярово.

Акценти в тази програма следва да бъдат:

- рециклируемите материали и условията за разделното им събиране;
- опасните отпадъци и условията за разделното им събиране;
- биоразградимите материали и ползите от тяхното компостиране и използването на производните на компоста продукти;
- незаконното изхвърляне на смет и опожаряването на нерегламентирани сметища.

4.16. Управление на специфични потоци отпадъци, в съответствие с изискванията на националното законодателство

4.16.1. Луминесцентни лампи, батерии и акумулатори

Негодните за употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак се третират съгласно изискванията на *Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и*

електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване, приета с ПМС № 82 от 10.04.2006 г.

Усилията в пределите на община Болярово ще бъдат насочени към създаване на практика за събирането на този тип отпадъци и намаляването на рисковете за околната среда, произтичащи от неправилно съхранение и третиране на електролита от акумулаторите. В тази връзка е необходимо:

- съставяне на програма за организирането на периодични кампании за събирането на излезли от употреба луминесцентни лампи, батерии, акумулатори;
- определяне на разположението на временните пунктове за събиране при провеждането на кампаниите;
- разработване на механизъм за обратно приемане на тези отпадъци в местата на продажбата им;
- подготовка на информационни материали и организиране на разяснителни кампании сред населението (вкл. чрез местните медии);
- сключване на договор със специализирана фирма за транспортирането на отпадъците, събрани в хода на периодичните кампании.

4.16.2. Излезли от употреба МПС

Прилагането на екологосъобразна система за управлението на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) в пределите на общината е силно затруднено поради остарелия автомобилен парк, големия брой автомобили втора употреба и дългия срок за използване на МПС.

За изпълнение нормативните разпоредби на чл.14, ал.1, т.1 от *Наредбата за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства* (обн. ДВ. бр.104 от 26.11.2004г., посл. изм. ДВ бр. 29 от 8 април 2011 г.) настоящата програма предвижда въвеждане на нормативни изисквания от страна на ОбС Болярово към собствениците на ИУМПС за предаването им директно в центровете за разкомплектоване и повишаване на административния контрол в тази насока.

4.16.3. Отработени масла

Съдържащите се в маслата опасни вещества създават опасност за замърсяване на околната среда. Предотвратяването на тези вредни последици следва да се постигне чрез системен и адекватен контрол на материалните потоци и отделяните емисии.

Необходимо е въвеждането на ефективна система за контрол, включваща издаването на разрешения, прилагането на унифицирана документация за удостоверяване на предаването и приемането на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Програмата предвижда следните мерки:

- Определяне на места за смяна на отработените моторни масла на територията на Община Болярово и информиране на обществеността.
- Изготвяне на регистър на така определените пунктове,
- и подобряване контрола при източниците на образуване на отпадък от отработени масла и отпадъчни нефтопродукти;

Смяната на отработени моторни масла на територията на Община Болярово следва да се извършва само на бензиностанции и автосервизи по начин, посочен в *Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти*, (обн в ДВ. бр.90 от 11.11.2005 г.).

4.16.4. Излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване

Третирането на този тип отпадъци е определено в съгласие с *Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване* (ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн., ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.). Предвижда се организирането на разделното им събиране да се базира на периодични кампании в селищата от общината и да е подпомогнато от споразумение с лицензирана за този тип дейност фирма.

Необходимо е и засилване на контрола върху нерегламентираното изхвърляне на подобно оборудване и налагането на съответните санкции в съответствие с решенията на ОбС Болярово.

4.16.5. Отпадъци от опаковки

Към момента на разработване на настоящия документ, Общината работи по актуална Програма за управление на отпадъците от опаковки в гр.Болярово и с. Мамарчево, чието изпълнение е съобразено с *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки* (обн., ДВ, бр. 85 от 6.11.2012 г., в сила от 6.11.2012 г.). Системата е нова (от началото на 2014) и достатъчно резултати, които да позволяват анализ на нейната успеваемост ще бъдат формирани едва в края на годината (отчетите се предоставят на тримесечие). Независимо от това, настоящата програма предвижда разширяване на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки посредством включването в нея на допълнителни населени места – селата Стефан Караджово,

Голямо Крушево, Попово. Допълнителни аргументи в подкрепа на този избор са териториалната близост на селищата и по-високият им брой население, в сравнение със средните стойности за общината.

4.16.6. Биоразградими отпадъци

Във връзка с прилагането на изискванията за ограничаване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, този метод следва да намери широко приложение по територията на община Болярово. Приемането на метода за биологично третиране като съставна функционална част от системата за управление на дейностите по отпадъците в общината би помогнало за намаляване на количеството на депонираните отпадъци, което освен екологичен има и финансов аспект (с намаляване на данъчната тежест върху населението); ограничаване на възможността от възникване на нерегламентирани сметища и подобряване на качествата на околната среда; отстраняване на негативната практика по изгаряне на отпадъците, практикувана в селата; увеличаване на степента на оползотворяване на биоразградимите отпадъци, в т.ч. за нуждите на общината при рекултивация на стари сметища, нарушени терени и обекти, или за целите на земеделската практика и горското стопанство под формата на обогатени торови смесици и др.

За тази цел се предвижда:

- вземане на решение от страна на ОбС Болярово относно бъдещето на наличните площадки в пределите на старото общинско депо, подлежащо понастоящем на закриване и рекултивация;
- изграждането на площадки за компостиране в по-големите населени места на община Болярово - гр. Болярово, с. Мамарчево, с. Стефан Караджово, с. Воден, с. Г. Крушево, с. Попово;
- сключване на споразумение със специализирана фирма във връзка с поддържането и обработването на площадките, третирането на производните им продукти и приложението им за целите на селското и горското стопанство в общината;
- провеждане на разяснителни кампании сред населението за ползите от оползотворяването на компоста;
- разработването на пилотна програма за домашно компостиране и въвеждането ѝ на практика в избрани населени места.

Подобен подход е в съответствие с разпоредбите на *Наредба за третиране на биоотпадъците* (ПМС № 235 от 15.10.2013 г., Обн. ДВ. бр.92 от 22 Октомври 2013г.), *Наредба*

№ 3 за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 44 от 25.05.2004 г.), Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.), Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.).

4.16.7. Препарати за растителна защита

Програмата предвижда подобряване на организацията по събирането на наличните пестициди в общината, условията по съхранението им в отредената за това площадка (гр.Болярово) и засилване на контрола върху продажбата на препарати за растителна защита, което в съответствие с Наредба за изискванията към складовата база, транспортирането и съхранението на продукти за растителна защита (ПМС № 322 от 05.12.2006 г., Обн. ДВ. бр.101 от 15 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.2 от 9 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.45 от 16 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.7 от 21 Януари 2011г.). В тази връзка се предвиждат следните мерки:

- Вземане на решение от страна на ОбС Болярово за подобряване на условията за съхранение на препаратите за растителна защита в площадката в гр.Болярово и преминаване към системата ББ куб. Влизане в споразумение със съответната специализирана организация;
- Засилване на контрола върху съхраняването и продажбата на препарати за растителна защита в местните селскостопански аптеки (в случая в с. Попово) съгласно изискванията на Наредба 104/22.08.2006 за контрол върху предлагането на пазара и употребата на продукти за растителна защита;

4.16.8. Отпадъци от черни и цветни метали

Програмата предвижда засилване на контрола върху фирмите, притежаващи разрешителни за търговска дейност с черни и цветни метали, както и мотивирането им за подпомагане на дейността на общината в кампании за разделно събиране на отпадъци.

План за действие:

Краткосрочен – до края на 2015;

Средносрочен – до края на 2018;

Дългосрочен – до края на 2020.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората**4.16.9. План за действие към програмата за управление на дейностите по отпадъците на Община Болярово**

№	Мярка/дейност	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
ЦЕЛ 1	ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ						
1.1.	Оптимизиране на размера и разходването на такса "битови отпадъци" и заделяне на средства за покриване на бъдещите разходи по разделното събиране на строителни и опасни отпадъци и за третиране на битовите и строителните отпадъци.	Постоянен	Кмет/ Общинска администрация	-	-	Средства, покриващи нуждите за управление на дейностите по отпадъците	устойчиво управление на отпадъците
1.2.	Създаване на предпоставки за засилен контрол от страна на Общината за спазването на решенията на Общинския съвет относно управлението на дейностите по отпадъците	Постоянен	Гл.юрисконсулт главен еколог	-	-	Приети от ОБС актуализирани наредби; брой контролни проверки и въведени санкции	предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци
ЦЕЛ 2	УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ						
2.1.	Провеждане на изследвания относно калоричността на битовите отпадъци от органичен произход, което да послужи при вземането на решения за тяхното оползотворяване чрез изгаряне или компостиране	2014-2016	Кмет/ Общинска администрация, главен еколог	-	Организации по оползотворяване, частни инвестиции	Организиране оползотворяването на биоразградимите отпадъци	Съвременен управление на биоразградимите отпадъци.
2.2.	Разширяване на функциониращата система за разделно събиране на отпадъци от опаковки в гр. Болярово и с. Мамарчево, с включването на три допълнителни населени места – селата Стефан Караджово, Голямо Крушево, Попово	2014-2016	Кмет/ Общинска администрация, главен еколог	-	Организации по оползотворяване, частни инвестиции	Въведена система.	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци
2.3.	Въвеждане на система за събиране на строителни отпадъци и земни маси.	2014-2016	Кмет/ Общинска администрация	-	ОПОС – или ОБ, частни инвестиции, фирмата осъществяваща събиране и транспортиране на	Въведена система.	Предотвратяване замърсяването на околната среда със нерегламентирано то изхвърляне на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Мярка/дейност	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
					ТБО или др.		стр.отпадъци.
2.4.	Създаване на организация за използването на земните маси, формирани при строителни, изкопно-насижни и минно-добивни дейности	2016-2018	кмет, гл.еколог, специализирана фирма	-	Организации по оползотворяване, частни инвестиции, ОПОС	Процент реализирани проекти	Минимизиране на отпадъците. Оползотворяване на ценните суровини.
2.5.	Създаване на предварителна организация за бъдещото оползотворяване на утайките от пречиствателната станция за отпадни води в гр.Болярово (очаква се да влезе в експлоатация към 2015) за целите на земеделската, горската практика или в дейностите по възстановяване на нарушени терени.	2014-2016	Кмет, главен еколог, специализирана фирма	-	Общински бюджет, външни инвестиции,	Програма за оползотворяването на утайките и предварителен проект за биоинсталация по обогатяването на утайките	Минимизиране на отпадъците. Оползотворяване на ценните суровини.
2.6.	Определяне на терени в населените места за компостиране на биоразградими отпадъци.	2014-2016	Кмет/ Кметове и Кметски заместници Общинска администрация	-	Общински бюджет, външни инвестиции	Определени терени за регламентирано изхвърляне на биоразградими отпадъци.	Предотвратяване замърсяването на околната среда. Оползотворяване на отпадъците
ЦЕЛ 3	ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЕНИЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ						
3.1.	Сключване на договори с лицензирани фирми за събиране и транспортиране на трудно рециклируеми и опасни отпадъци	2014-2016	Кмет/ главен еколог	-	-	сключен договор	Съвременен управление на опасните отпадъци от бита, защита на околната среда и здравето на населението
3.2.	Периодично организиране на кампании за събиране на трудно рециклируеми и опасни отпадъци	периодичен (2-3 пъти)	Общинска администрация	Периодичен	Организации или фирми по	информационни отчетни карти за	Съвременен управление на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Мярка/действие	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
		годишно)	ция и НПО		оползотворяване	количеството събрани отпадъци	опасните отпадъци от бита, защита на околната среда. Предотвратяване замърсяването на ОС.
3.3.	Поетапно обновяване на наличния инвентар и осигуряване на съвременни контейнери за събиране (вкл. разделно) на отпадъците и съответното транспортно оборудване	постоянен	Кмет, главен еколог, специализирана фирма		Общински бюджет, външни инвестиции	закупено или предоставено ново оборудване	Предотвратяване замърсяването на околната среда
ЦЕЛ 4	ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ						
4.1.	Депониране и обезвреждане на генерираните неопасни отпадъци от Община Болярово на регионалното депо, обслужващо общините Елхово и Болярово	постоянно	Кмет/ Общинска администрация	Сумата на одобрената от ОбС годишна план – сметка	Общински бюджет	% обхванати отпадъци за депониране.	Екологосъобразно обезвреждане на битовите отпадъци
ЦЕЛ 5	ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ С ОТПАДЪЦИ						
5.1.	Закриване и рекултивация на общинското депо в гр.Болярово в съответствие с изготвения за това проект (към 21.08.2013)	2014 - 2016	Кмет/ Общинска администрация	Сумата, одобрената от ОбС	Общински бюджет	закрито депо, в процес на рекултивация	Подобряване качествата на околната среда.
5.2.	Създаване на регистър на ликвидирани незаконни сметища	2014	Общинска администрация/еколог			създаден регистър	Предотвратяване замърсяването на околната среда.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Мярка/действие	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
5.3.	Подобряване на контрола срещу изоставянето, нерегламентираното изхвърляне и изгаряне или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъците.	постоянен	Кмет чрез общинските експерти или други упълномощени от него лица	-	ОБ	Брой предписания, брой актове	Предотвратяване замърсяване-то на околната среда.
5.4.	Почистване на площи, замърсени с битови и строителни отпадъци	Постоянен	Общинска администрация	2-3 годишно	ОБ, ПУДООС	Брой почистени площи в дка	Предотвратяване замърсяване-то на околната среда.
ЦЕЛ 6	ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ ПО УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ И УСКОРЯВАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА.						
6.1.	Актуализация на съответните общински наредби за събиране, съхранение, транспортиране на битови, строителни и масово разпространени отпадъци, в съответствие с изискванията и целите на националното законодателство	Постоянен	Гл.юрисконсулт главен еколог	-	-	Приети от ОбС актуализирани наредби	Създаване на работещ документ, включващ необходимите мерки за подобряване управлението на отпадъците.
6.2.	Актуализация на Общинската програма за управление на дейностите по отпадъците в случай на промени в националното законодателство или местните нормативи.	Постоянен	Общински експерти с помощта на външна независима организация	В зависимост от обема работа и офертата на фирмата	Общински бюджет	Приета от ОбС актуализирана програма.	Създаване на работещ документ, включващ необходимите мерки за подобряване управлението на отпадъците.
6.3.	Осъществяването на ефективен контрол върху условията на реализиране на нови инвестиционни намерения в обхвата на общината (особено в направления ВЕИ, хидроинженерни съоръжения, туризъм и др.) и спазване на ангажиментите от страна на инвеститорите по реализирането на собствен мониторинг, събиране и	Постоянен	Гл.юрисконсулт главен еколог	-	-	Приета от ОбС актуализирана програма	Създаване на работещ документ, включващ необходимите мерки за

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Мярка/действие	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
	обезвреждане на формираните количества отпадъци						подобряване управлението на отпадъците.
6.4.	Обучение на главния еколог, експерти и инспектори	постоянен	Общинска администрация НПО	2 - 3	Общински бюджет, външни донори	специалист еколог, способен да се справи с екологичната проблематика.	Подобрено обслужване на гражданите. Подобрено и навременно решаване на проблемите, свързани с отпадъците
ЦЕЛ 7	ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТАТЪЧНИ И НАДЕЖНИ ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ И ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА						
7.1.	Осигуряване на информация по отношение на генерираните отпадъци - Въвеждането на система за ясна отчетност на количествата и типа на събираните, транспортираните и депонираните битови и строителни отпадъци от община Болярово	постоянен	Кмет, зам. Кмет, Гл. еколог,	-	-	Брой информационни карти по тип и количества битови и строителни отпадъци; транспортни карти, годишни отчети от фирми	Актуализиране на информацията за количествата отпадъци.
7.2.	Въвеждането на система за отчетност на отпадъци от почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване, защото те могат да представляват интерес в качеството им на зелени (биоразградими) отпадъци - продукти за компостиране	постоянен	Гл. еколог			Брой информационни карти	Актуализиране на информацията за количествата отпадъци.
7.3.	Въвеждането на система за отчетност на количествата и типа на разделно събираните специфични отпадъци в периода на временните кампании, организирани от общината	периодично (2-3 годишно)	еколог			Брой информационни карти	Актуализиране на информацията за количествата отпадъци.
7.4.	Юридическите и физически лица, при чиято дейност се генерират опасни, производствени и строителни отпадъци да представят в Община Болярово фирмени програми за управление на дейностите по отпадъците след утвърждаването им от РИОСВ г.	постоянен	фирми	-	-	Предоставени фирмени програми за управление на отпадъците.	Съгласуване на действията по управление на отпадъците.
7.5.	Предоставяне на обобщена информация на обществеността чрез	постоянен	Главен	-	-	Предоставена	Повишаване на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Мярка/действие	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
	медиите.		еколог/ Общинска администрация			регулярно информация	гражданската ангажираност по въпросите на управление на отпадъците.
7.6.	Сключване на договори с лицензирани фирми в сферата на управление на отпадъците	постоянен	Кмет/ главен еколог	-	-	Брой сключени договори	Своевременно сключване на договорите
ЦЕЛ 8	УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ						
8.1.	Обучение на общинската администрация на Община Болярово.	Постоянен	Кмет/ Ресорен зам. кмет	постоянен	Общински бюджет	Наличие на специалист еколог способен да се справи с екологичната проблематика	Подобрено и навременно решаване на проблемите, свързани с отпадъците.
ЦЕЛ 9	УВЕЛИЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЕКТОРА И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ „ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ” И „ЗАМЪРСИТЕЛЯТ ПЛАЩА” ПРИ ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ						
9.1.	Стимулиране на местни инвеститори за ангажирането им в дейности по управлението на отпадъците в общината – напр. за подпомагане на периодичните кампании по разделно събиране на опасни отпадъци	постоянен	Гл. еколог, Общинска администрация	постоянен	Община Болярово, екологични организации, НПО, РИОСВ	брой реализирани кампании - годишно	повишаване информиранията на населението Ангажираност на населението по проблемите за ООС.
ЦЕЛ 10	УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА						
10.1.	Работа с обществеността и подрастващите по проблемите на управлението за опазване на околната среда и в частност управлението на отпадъците (за недопускане на незаконни сметища и опожарявания на замърсените терени).	постоянен	Гл. еколог, Общинска администрация Гл. Експерт по хуманитарни и дейности	постоянен	Община Болярово, екологични организации, НПО, РИОСВ	брой реализирани кампании - годишно	повишаване информиранията на населението Ангажираност на населението по проблемите за ООС.
9.2.	Изготвяне на брошури, листовки и др. информационни материали за	Постоянен	Общинска	-	Общински бюджет	изготвени	Повишаване

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Мярка/действие	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
	запознаване на обществеността с потенциала на компостирането, разделното събиране и рециклирането на отпадъците.		администрация, НПО			информационни материали	информира-ността на населението
ЦЕЛ 11	УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ОТПАДЪЧНИ ПОТОЦИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЕС						
11.1.	УПРАВЛЕНИЕ НА НЕГОДНИ ЗА УПОТРЕБА БАТЕРИИ И АКУМУЛАТОРИ						
	Сключване на споразумение със специализирана фирма, лицензирана в събирането и транспортирането на негодни за употреба батерии и акумулатори	2014-2016	Кмет/ главен еколог	-	-	сключен договор	Съвременен управление на опасните отпадъци от бита, защита на околната среда и здравето на населението
10.1.1	Организиране на кампании за събиране на опасни отпадъци от домакинствата и по-специално на излезлите от употреба батерии и организиране на временни пунктове за тази цел	периодичен (2-3 пъти годишно)	Общинска администрация и НПО	Периодичен	Организации или фирми по оползотворяване	информационни отчетни карти за количеството събрани отпадъци	Съвременен управление на опасните отпадъци от бита, защита на околната среда. Предотвратяване замърсяване-то на ОС.
10.2.	УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ ИЗЛЕЗЛИ ОТ УПОТРЕБА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА						
10.2.1.	Подобряване контрола върху изоставените излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/.	Постоянен	Кмет/ главен еколог	-	-	премахнати ИУМПС	Намаляване на риска от замърсяване на ОС.
10.2.2.	Ангажиране на лицата, изхвърлящи излезли от употреба МПС, за пренасочването им директно към специализирани пунктове на подобен тип отпадъци. Влизане в договореност с подходящ пункт за разкомплектоване.	2014-2016	Кмет / Общинска администрация, гл. еколог	-	-	Приети от ОбС актуализирани наредби; сключен договор за приемане на ИУМПС	Намаляване и предотвратяване риска от замърсяване-нето на ОС.
10.3.	УПРАВЛЕНИЕ НА НЕГОДНИТЕ ЗА УПОТРЕБА АВТОМОБИЛНИ ГУМИ						
10.3.1.	Организиране на кампании за събиране на негодните за употреба гуми и организиране на временни пунктове за тази цел	периодичен (2-3 пъти)	Общинска администрация	Периодичен	Организации или фирми по	информационни отчетни карти за	Съвременен управление на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Мярка/действие	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
		годишно)	ция и НПО		оползотворяване	количеството събрани отпадъци	опасните отпадъци от бита, защита на околната среда. Предотвратяване замърсяване-то на ОС.
10.4.	УПРАВЛЕНИЕ НА ОТРАБОТЕНИТЕ МАСЛА И ОТПАДЪЧНИ НЕФТОПРОДУКТИ						
10.4.1.	Изготвяне на списък с определени места за смяна на отработените моторни масла на територията на Община Болярово и информиране на обществеността.	постоянен	Кмет/ Общинска администрация, гл. еколог	-	-	регистър	Информирателност на населението Предотвратяване замърсяване-то на ОС
10.4.2.	Подобряване контрола при източниците на образуване на отпадък от отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.	постоянен	Кмет/ гл.еколог	-	-	брой извършени проверки	Предотвратяване замърсяването на ОС.
10.5	УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗЛЯЗЛОТО ОТ УПОТРЕБА ЕЛЕКТРИЧЕСКО И ЕЛЕКТРОННО ОБОРУДВАНЕ						
10.3.1.	Организиране на кампании за събиране на люминесцентни лампи	периодичен (2-3 пъти годишно)	Общинска администрация и НПО	Периодичен	Специализирана организация	информационни отчетни карти за количеството събрани отпадъци	Съвременен управление на опасните отпадъци от бита, защита на околната среда. Предотвратяване замърсяване-то на ОС.
10.5.2.	Организиране на кампании за събиране на едрогабаритни отпадъци и организиране на временни пунктове за тази цел	периодичен (2-3 пъти годишно)	Гл.еколог/ Общинска администрация	-	Специализирана организация	информационни отчетни карти за количеството събрани отпадъци	Съвременен управление на опасните отпадъци от бита, защита на околната среда Предотвратяване замърсяването на ОС
10.6.	ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ ОПАКОВКИ						
10.6.1.	разширяване на системата за разделно събиране на отпадъци от	2014-2016	Гл.еколог/	-	Специализирана	Организирано	Предотвратяване

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Мярка/действие	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
	опаковки посредством включването в нея на допълнителни населени места – селата Стефан Караджово, Голямо Крушево, Попово		Общинска администрация		организация	събиране на отпадъци от домакинства, административни сгради и фирми	замърсяване-то на ОС.
10.6.2.	Организиране на разяснителни кампании за ползите от разделното събиране на отпадъците от опаковки.	постоянен	Гл. еколог	-	-	Брой проведени кампании годишно	Предотвратяване замърсяване-то на ОС, чрез информиране на населението за начина на събиране на опасните отпадъци от домакинствата.
10.7.	БИОРАЗГРАДИМИ ОТПАДЪЦИ						
	Въвеждане на система за компостиране на биоразградими отпадъци от домакинствата и заведенията за обществено хранене - изграждането на площадки за компостиране в по-големите населени места на община Болярово - гр. Болярово, с. Мамарчево, с. Стефан Караджово, с. Воден, с. Г. Крушево, с. Попово	2014 - 2018	Кмет/ Кметове и кметски наместници гл. еколог	-	Специализирана организация	Организиране оползотворяването на биоразградимите отпадъци	Съвременен управление на биоразградимите отпадъци.
10.7.1.	Въвеждането на Домашно компостиране (зелено компостиране) като предварително проучване за нагласите сред населението	2014 - 2018	Кмет/ Кметове и кметски наместници еколог	-	Специализирана организация	Организиране оползотворяването на биоразградимите отпадъци	Съвременен управление на биоразградимите отпадъци.
10.8.	ПРЕПАРАТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА (ПРЗ)						

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Мярка/действие	Начален и краен срок	Отговорник	Очакван разходи [хил. лв.]	Предлагани източници за финансиране	Индикатор	Ефект
1	2	3	4	5	6	7	8
	Подобряване на организацията по събирането и съхраняването на негодните препарати за растителна защита и преминаване към условия на съхранение в системата ББ куб (в наличната площадка в гр.Болярово)	2018	Кметове и кметски наместници еколог		Специализирана организация	брой въведени в употреба ББ кубове	Предотвратяване замърсяване-то на ОС. Съвременен управление на опасните отпадъци
10.8.1.	Съхраняване на препаратите за растителна защита в селскостопански аптеки съгласно изискванията на Наредба 104 / 22.08.2006 за контрол върху предлагането на пазара и употребата на продукти за растителна защита	постоянен	Еколог/ Кмет, Регионална служба за растителна защита	-	-	Брой селскостопански аптеки	Намаляване на количеството на неправилното и нерегламентирано то изхвърляне на опаковки от ПРЗ. Увеличаване на количествата на правилно третирани опаковките от ПРЗ съгласно нормативните изисквания.
10.10.	ОТПАДЪЦИ ОТ ЧЕРНИ И ЦВЕТНИ МЕТАЛИ						
10.10.1.	Контрол на регистрите на лицензираните търговци, които осъществяват дейности с черни и цветни метали съгласно изискванията на Закона за Управление на Отпадъците	постоянен	Кмет/ Гл.еколог, експерт Търговия и защита на потребителите	-	-	Брой на фирмите търговия с черни и цветни метали	Подобряване състоянието на околната среда чрез регулиране на дейностите на търговците на черни и цветни метали

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

- съгласно действащите правила за мониторинг и контрол на при изпълнението на политики на община Болярово 2014-2020г.

Нормативни актове:

Закон за управление на отпадъците (обн. ДВ, бр.53/13.07.2012 г.)

Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр.91/25.09.2002 г.)

Закон за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничния превоз на опасни отпадъци и тяхното третиране

Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2013 г.)

Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 275 от 06.12.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 107 от 13.12.2013 г.)

Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 235 от 15.10.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.)

Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС № 53 от 1999 г., ДВ, бр.29/1999 г.)

Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85/06.11.2012 г., изм. и доп., бр. 76/30.08.2013 г.)

Наредба № 3 за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид (обн. ДВ, бр. 49/04.06.2013 г.)

Наредба № 3 за класификация на отпадъците (издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 44 от 25.05.2004 г.)

Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (обн. ДВ, бр. 36 от 2013 г.)

Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.)

Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.)

Наредба № 2 от 22 януари 2013 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн., ДВ, бр. 10 от 05.02.2013 г.)

Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства (Приета с ПМС № 11 от 15.01.2013 г., обн., ДВ, бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г., изм. и доп., бр. 95 от 1.11.2013 г., в сила от 1.11.2013 г.)

Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (Приета с ПМС № 339 от 14.12.2004 г., обн., ДВ, бр. 112 от 23.12.2004 г.).

Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)

Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)

Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и

транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили (приета с ПМС № 50 от 9.03.2006 г., обн., ДВ, бр. 24 от 21.03.2006 г.)

Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн. ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (приета с ПМС № 120 от 30.05.2008 г., обн., ДВ, бр. 53 от 10.06.2008 г., изм. и доп., бр. 5 от 20.01.2009 г., в сила от 20.01.2009 г., изм., бр. 45 от 16.06.2009 г., бр. 69 от 3.09.2010 г., изм., бр. 85 от 29.10.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 29 от 8.04.2011 г., бр. 47 от 22.06.2012 г., в сила от 22.06.2012 г., изм., бр. 75 от 2.10.2012 г., в сила от 1.10.2012 г.; изм. с Решение № 9028 от 22.06.2012 г. на ВАС на РБ - бр. 87 от 9.11.2012 г., изм., бр. 76 от 30.08.2013 г., в сила от 30.08.2013 г., бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (Приета с ПМС № 221 от 14.09.2012 г., обн. ДВ, бр.73 от 25.09.2012 г.)

Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци (Приета с ПМС № 76 от 31.03.2011 г., обн. ДВ, бр.29 от 08.04.2011 г.)

Органи отговорни за управлението на отпадъците в община Болярово

Организация: Община Болярово
Законен представител: Христо Христов - Кмет
Адрес: гр. Болярово, ул. Димитър Благоев №7
web <http://bolyarovo.eu/>

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ Йовка Дженкова Стая 206 Тел: 04741/6906

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО 2014-2020

Документ			Преглед/Одобрение	
Версия	Дата	Статус	Дата	Статус
1.0	10.05.2014	Проект	10.05.2014	Проект

КОНТАКТИ

Възложител: Община Болярово, Р. България
 Организация: Община Болярово
 Законен представител: Христо Христов - Кмет
 Адрес: гр. Болярово, ул. Димитър Благоев №7
 web <http://bolyarovo.eu/>

Изпълнител: Региоплан ЕООД
 Организация: Региоплан ЕООД
 Законен представител: д-р Косъо Стойчев
 Адрес: София, бул. Александър Малинов №91, офис 102
 web www.regioplan.biz

